

PAROLE

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen jäsenlehti

Kesäkuu 2023 • nro 2 (354) • 92. vsk

JÄÄKÄRISÄÄTIÖ

Sisällys

Pääkirjoitus: Nato jäsenyys päätepiste jääkäreiden työlle.....	3
Kartanoromantiikkaa ja kansainvälistä sotilasyhteistyötä jääkäriperinteen vaalijoiden aurinkoisella kevätretkellä	4
Suurlähettiläs Hannu Himanen analysoi Ukrainan sotaa	8
Jääkäriseminaari Korttesjärvellä	8
JP27:n perinneyhdistyksen 368-sivuinen historiikki jaetaan jokaiselle jäsenelle	9
UUDJP komentaja everstiluutnantti Annukka Ylivaara	10
von Essenin perheen rooli jääkäriliikkeessä.....	16
Muistomitalit	21
Kolumni: Vesa Valtonen.....	22
Oili Kilpinen in Memoriam.....	23
Viron Suomi-pojat – Kannaksen taistelut 1944 ja Siperian leirit	24
Säkylän Jääkäriin Tammi täytti 50 vuotta.....	26
Kolumni: Jukka Knuuti.....	28
Jääkärilippu	29
Pohjanmaan jääkäriyhdytydet.....	30
Jääkäriperinnetietoa RUK:n kurssille 89	31
Piirongin aarre oli Jääkäriyijyn malli	32
Jääkärisäätiö jakoi apurahoja	33
Lend and Lease apu pelasti Neuvostoliiton II maailmansodassa	34
Saksalaisten reserviläisten kunniaikänti Munsterin Panssarimuseon Jääkärikivellä.....	37
Laaja näyttely Vapaussotaan liittyvästä aineistosta	38
Ivar Magnus Lidströmin lyhyt urajääkäriupseerina.....	40
JP27:n perinneyhdistyksen kesäretki.....	41
Kirjallisuutta.....	42

Kannen kuva: Uudenmaan jääkäripataljoonan komentaja, everstiluutnantti Annukka Ylivaara Santahaminassa Joutselän taistelun muistomerkin edessä. Vuonna 1981 pystytetty monumentti on vuonna 1555 käydyn Joutselän taistelun näköismuistomerkki. Alkuperäinen muistomerkki oli Karjalan kannaksella Joutselässä Mainilan ja Kuokkalan teiden risteyksessä. Sen pystytti vuonna 1931 Kellomäellä toiminut Polkupyöräpataljoona 1. Muistomerkki on hävitetty sodan jälkeen. Uudenmaan jääkäripataljoona on vuodesta 1928 lähtien viettänyt perinneyhdistyksen 11.3.1555 käydyn Joutselän taistelun päivänä. Myös Sodankylässä Jääkäriprikaatin varuskunnassa on Joutselän näköismuistomerkki. Sen on pystyttänyt jääkäriperinnettä kantava, Polkupyöräpataljoona 1:n seuraaja, Lapin jääkäripataljoona. Uudenmaan jääkäripataljoona on myös jääkäriperinnettä kantava joukko-osasto ja Polkupyöräpataljoona 3:n seuraaja. Kuva: Lapin kansa.

Nato jäsenyys päätepiste jääkäreiden työlle

Suomesta tuli Naton jäsen 4. huhtikuuta 2023. Näin otimme paikkamme pitkän ja monipolvisen historian kautta siinä läntisessä viitekehäksessä, mihin olemme aina kuuluneet.

Toisen maailmansodan päätyttyä Suomi oli Neuvostoliiton etupiiriä. Kun Yhdysvallat elvytti Eurooppaa sodan raunioista Marshall-apupaketilla, oli Suomen pakko kieltäytyä dollareista, vaikka ne olisivat olleet täällä enemmän kuin tarpeen.

YYA-sopimus 1948 nähtiin länsimaissa todisteena Suomen liukumisesta itäiseen leiriin. Suomi otti kuitenkin varovasti askeleita kohti läntistä Eurooppaa. Suomi liittyi 1955 Pohjoismaiden neuvostoon tosin sillä varauksella, ettemme osallistu siellä ulkopoliittisten asioiden käsittelyyn. Seuraavana vuonna Suomesta tuli YK:n jäsen. Suomen paikka olisi luonnollisesti ollut jo aiemmin tässä kansakuntien yhteisössä, mutta se ei käynyt päinsä idän ja lännen kireiden välien vuoksi.

1961 Suomesta tuli EFTAn, Euroopan vapaakauppaliiton jäsen. Läntisen suuntautumisen seuraava askel oli EEC-vapaakauppasopimuksen solmiminen 1973. Presidentti Kekkonen matkusti toisenkin kerran Moskovaan vakuuttamaan, ettei läntisiin järjestöihin liittyminen heikennä suhteitamme itäiseen naapuriimme. Kekkonen politiikan ydin oli, että kumartamalla itään saamme liikkuvapautta lännessä. Tosin monen mielestä hän kumarsi Moskovan suuntaan liiankin usein ja syvään.

Neuvostoliiton hajoaminen 1991 tiesi vapaampia tuulia myös Suomelle. Niinpä meistä tuli kansanäänestyksen jälkeen EU:n jäsen 1995.

Mutta Suomen jäsenyys Natossa ei ollut mahdollista. Puolustusliiton jäseniksi oli hyväksytty 2004 Viro, Latvia ja Liettua. Suomen jäsenyyden esteenä ei enää ollut

Moskova, vaan omat poliitikkomme. Kerta toisensa jälkeen todettiin, ettei jäsenyys ole ajankohtainen silloisissa olosuhteissa. Tosin olosuhteet olivat muuttuneet moneen kertaan ja perusteellisesti. Ainoa mikä pysyi, oli Suomen kieltäytyminen jäsenyydestä.

Samaan aikaan puolustusvoimissa ja puolustushallinnossa tehtiin töitä järjestelmiämme yhteensopiviksi Naton kanssa. Nato-jäsenyydestä puhuvia syytettiin vaarallisesta Nato-kiimasta. Naton kannatus pysyi kuitenkin kansan keskuudessa matalana. Ja miten olisi muuten voinut olla, kun maan poliittinen johto todisti, ettei jäsenyys ole ajankohtainen. Puolustushallinnossa jatkettiin kuitenkin työtä, jotta oltaisiin valmiita, jos jäsenyys joskus kävisi mahdolliseksi.

Kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24. helmikuuta 2022, muuttui moni asia. Niin myös suomalaisten käsitys Nato-jäsenyydestä: yllättäen neljä viidestä suomalaisesta kannatti jäsenyyttä ja vain alle kymmenes oli vastaan. Kansalaisten selkeä kannanotto rohkaisi myös valtion johtoa. Presidentti Niinistö oli suhtautunut hyvin pidättyvästi Nato-jäsenyyteen ja pääministeri Marin sanoi vielä tammikuussa 2022, ettei usko Suomesta tulevan Naton jäsentä hänen hallituskaudellaan. Mutta toisin kävi.

Tähän sopii urheilusta tuttu ilmaus, ettei tyylipisteillä ole väliä. Lopputulos ratkaisee: Suomi on nyt Nato-maa.

Ostrobotnian kassahuoneeseen kokoontui lokakuussa 1914 joukko nuoria miehiä pohtimaan, kuinka Suomi saadaan irti Venäjän vallasta. Kun eduskunta hyväksyi Suomen Nato-jäsenyys sopimuksen 1. maaliskuuta 2023 äänin 184-7, voi sanoa, että jääkäri liikkeen hanke irti Venäjästä on lopullisesti toteutunut.

Jukka Knuuti

Kartanoromantiikkaa ja kansainvälistä sotilasyhteistyötä jääkäriperinteen vaalijoiden aurinkoisella kevätretkellä

Historia ja tämä päivä yhdistyivät hienolla tavalla JP27:n perinneyhdistyksen kevätretkellä. Mustion kartanossa kuulumme Suomen teollistamisen tarinaa aina 300 vuoden takaa ja Mustion linnan omistajiin liittyvää jännittävää historiaa. Tähän päivään palattiin Dragsvikissa, missä Vaasan rannikkojääkäripataljoonan komentaja kertoi meille rannikkojääkäreiden kiinteästä yhteistoiminnasta ruotsalaisten rannikkojääkäreiden kanssa. Kansainvälisyydestä kertoi myös Suomen lipun vieressä liehuva tähtilippu. Varuskunnassa oli harjoittelemassa US Marines'in, Yhdysvaltain merijalkaväen sotilaita. Aurinkoisen sään suosimaan kotiseuturetkeen osallistui 35 henkeä.

Päivän ohjelma alkoi Mustion kartanosta. Kuulimme loistavalta oppaalta Jouko Kivirannalta pitkät kertomukset kiinnostavaa linnaan tai kartanoon liittyvää historiaa. Parhaiten jäi mieleen linnaa 1900-luvun alussa isännöinyt kamariherra ja ruukinpatruuna Hjalmar Linder, ja hänen synkkä kohtalonsa.

Linder oli Suomen rikkain mies, ja hän hankki linnaan mm. runsaasti taidetta ja ihmeellisiä asioita, kuten auton, joka oli järjestyksessä toinen Suomessa.

Jouko Kiviranta oli nostanut perinneyhdistyksen vierailua varten esille ruukinpatruunan serkun kenraali Ernst Linderin kuvan. Hän oli suomalainen ratsuväenkenraali, joka osallistui vuoden 1918 sotaan johtaen valkoisen armeijan Satakunnan Ryhmää ja myöhemmin Länsiarmeijaa. Talvisodassa hän johdatti ruotsalaista vapaaehtoisjoukkoa Pohjois-Suomessa.

Jouko Kiviranta kertoo kiehtovaa tarinaa Mustion kartanon historiasta, asukkaista ja heidän kuuluisista vieraistaan. Ruotsin kuningas Fredrik I:n mahtava muotokuva valvoo vieraita.

Tähän huoneeseen Jouko Kiviranta oli tuonut jääkäriperinnevaalijoiden nähtäväksi Hjalmar Linderin ruotsalaisen kenraali Linderin kuvan. Suomessa syntynyt kenraali osallistui vuoden 1918 sotaan ja talvisotaan.

Linderin läheisin ystävä oli Carl Gustaf Mannerheim, jonka sisaren Sophien kanssa Linder meni naimisiin. Avioliitto ei kuitenkaan kestänyt kauaa.

Toisaalta Hjalmarin sisarpuoli, Catharina ”Kitty” Linder oli Mannerheimin rakastettu. Tämäkään seurustelu ei johtanut avioliittoon, mutta kirjeenvaihto Mannerheimin kanssa jatkui vuosikymmeniä.

Kartanon lukemattomien muutokuvien joukossa on Kitty Linder. Myös Ruotsin kuningas Kustaa III kuva on kartanon seinällä. Hän jopa yöpyi kerran linnassa. Kuninkaan käyttämä makuuhuone on sisustettu kuten kohta 250 vuotta sitten. Jopa kuninkaan sänkykin on paikallaan, jota käytiin joukolla ihmettelemässä ja valokuvaamassa.

Linder vihakampanjan kohteeksi puolustettuaan punaisia

Kiintoisin osa ruukinpatruunan elämässä alkoi keväällä 1918. Linder matkusti tammikuussa Ruotsiin Mannerheimin kehotuksesta. Kun hän palasi keväällä, kaikki Mustiossa, toisin kuin monessa muussa kartanossa oli kunnossa. Linder oli kohdellut hyvin työväkeään ja siksi kartano sai olla rauhassa. Kun hänen väkeään oli vankileirillä, Linderilta pyydettiin apua näin vapauttamiseksi. Hän kävi vankileirinä toimineessa Suomenlinnassa ja kauhistui leirin olosuhteita.

Hän kirjoitti Hufvudstadsbladetiin otsikolla ”jo riittää verilöyly”. Hän varoitti, että vankien kohtelusta syntyy sukupolvia kestävä viha. Linder paheksui vankileirien oloja ja punavankien joukkotoeloituksia. Hän vetosi maan sivistyneistöön punaisten armahtamisen puolesta. Se oli kuitenkin voittaneille valkoisille liikaa ja Linder joutui hillittömän, kuten nyt sanottaisiin, vihapuheen kohteeksi. Mannerheim kehotuksesta Linder muutti taas Ruotsiin.

Siellä alkoi Linderin alamäki. Hän menetti koko omaisuutensa ja myöhemmin päätyi Marseillesissa itsemurhaan.

Mustion linna myytiin Hjalmar Linderin jälkeen, mutta 1985 ei-isiensä

Tässä huoneessa yöpyi aikanaan kuningas Kustaa III. opas esittelee, miten huone oli sisustettu Kustaan vierailun aikana. Jopa sänky on alkuperäinen.

Jos otatte yhden valokuvan, ottakaa se tästä kakluunista, sanoi Jouko Kiviranta. Kakluuni on kuulun Rörstrandin tuotantoa ja sen kaakelit ovat käsin maalattuja.

mukaan nimetty Magnus Linder osti Mustion linnan takaisin sukuun. Kartanorakennus oli ollut vuosia tyhjiin ja päässyt rapistumaan pahasti. Seurasi pitkälinen ja perusteellinen remontti. Kun rakenteet oli korjattu, seuraava suuri operaatio oli huonekalujen metsästys, kuten Kustaa III:n sängyn hankinta.

Jouko Kiviranta päätti loistavan opaskierroksen ottamalla meistä ”luokkakuvan” linnan rappusilla.

Tähtilippu liehui Dragsvikin lipputangossa

Dragsvikin varuskunnan upseerikerhon ovella meidät toivotti tervetulleeksi Vaasan rannikkojääkäripataljoonan komentaja Atte Löytönen, joka on myös sotilasarvoltaan komentaja.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Hjalmar Linder Mustion kartanon portailla. Kuvan on maalannut Linderin ystävä Luis Sparre.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Vaasan rannikkojääkäripataljoona on yksi kuudesta jääkäriperinnettä kantavista joukko-osastoissa. Eli oltiin kuin omien joukossa.

Ensin syötiin varusmieskokkien valmistama ateria, joka sai matkalais-ten naisten tunnustuksen.

Komentaja esitteli pataljoonansa kuvasulkeisella. Kuultiin, että Dragsvikin rannikkojääkäreillä on tiivis yhteistyösuhde ruotsalaisten aseveljiensä kanssa. Viimeksi oltiin joku viikko sitten mukana Ruotsin suuressa kansainvälisessä Aurora 23-harjoituksessa.

Kansainvälisissä harjoituksissa on todettu, että suomalainen varusmiesjoukko on kovasti kilpailukykyinen muiden maiden ammattisotilaiden kanssa. Viimeisin näyttö oli suoritettu barettimarssi. Siihen osallistui kymmenen Dragsvikissa parhaillaan olevaa amerikkalaista merijalkaväen sotilasta. Merijalkaväkeä pidetään Yhdysvalloissa valiojoukkoina. Kymmenestä barettimarssille osallistuneesta merijalkaväen miehestä kolme pääsi maaliin.

Dragsvikissa jatkui historiaan painautuminen Kapteenin puustelissa ja sen ympäristössä. Entinen kapteenin virkatalo toimii museona, missä jääkäriilikkeellä on oma näyttelynsä. Sen rakensi muutama vuosi sitten perinneyhdistyksen Helsinki-Uusimaan osaston sihteeri Joel Sjögren. Hän

Kartanon lounaspöydän erikoisuus oli viinakoira. Jokaisella aterioitsijalla oli oma viinakoira, josta saattoi täyttää snapsilasiaan. Kuva Pekka Sillanpää

olikin oikea mies esittelemään Kapteenin puustellia.

Kapteenin puustellin mäki on oikea museokukkula. Siellä on jääkärieversti Bertil Heinrichsin komentokorsu siltä ajalta, kun hän jatkosodassa komentosi Jalkaväkirykmentti 24.

Rannikkojääkäreillä on oma museonsa

Matkalla mukana ollut Rannikkojääkärikillan aikaisempi puheenjohtaja Aarne Krogerus vei meidät katsomaan kukkulalla hieman kauempana olevaa Rannikkojääkärimuseota. Pe-

Matkalaiset lounaalla Dragsvikin upseerikerhon pitkän pöydän ääressä. Saatiin todeta, että varusmieskokit osaavat hommansa. Heidän valmistama ruoka ei ollut mitään bulkkia. Kuva Pekka Sillanpää

Vaasan rannikkojääkäripataljoonan komentaja, komentaja (edellinen tehtävä, jälkimmäinen sotilasarvo) Atte Löytönen kertoo rannikkojääkäreiden laajasta kansainvälisestä yhteistyöstä. Rannikkojääkärit olivat juuri palanneet Ruotsista kansainvälisestä Aurora 23-harjoituksesta. Kuva Pekka Sillanpää.

rinnerorpan nimen saaneeseen rakennukseen perustettu museo avattiin 2004. Museossa esitellään suomalaisten rannikkojääkärien tarinaa alkaen Teikarin taistelusta kesällä 1944. Rannikkojääkärien koulutusta eri aikoina esitellään kuvien ja esineistön tuella.

Rannikkojääkärimuseolle kuljetettiin tykkien välistä. Kukkulalla on sellainen valikoima tuliputkia, että sille kalpenevat pienemmän maan tykkistömuseot.

Niin ja vielä yhdestä rakennuksesta löytyi YK-rauhanturvaamisen liittyvää materiaalia.

Pekka Sillanpään & kumppanien ohjelma oli viety näin menestyksellä läpi kesäisen lämpimän sään suosissa retkeläisiä.

Päivä oli aloitettu Mustiossa kuulemalla Hjalmar Linderin karusta kohtalosta hänen vaadittuaan keväällä 1918 vankileireissä viruville punavangeille inhimillisempää kohtelua. Linder oli nähnyt vankien kurjat olot Suomenlinnassa.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Pekka Sillanpää suostui kehoitettuna "pukeutumaan" korkean virkamiehen univormuun. Takki painaa viisi kiloa. Kuva Jukka Knuti.

Joel Sjögren kertoo Kapteenin puustellin rappusilta, mitä kaikkea museorakennuksesta löytyy. Meitä kiinnosti eniten Jääkärihuone, jonka sisustus on Joelin käsialaa.

Museokukkulalla on myös kohtuullinen kokoelma tykkejä. Järein niistä on neuvostovalmisteininen 130 K 54 -kanuuna.

Dragsvikin varuskunnassa liehui Yhdysvaltojen tähtilippu. Uudennmaan prikaatissa on harjoittelemassa amerikkalaisia merijalkaväen sotilaita.

Dragsvikin varuskunnan portin lähellä on kolmen tuhannen kuolleen ihmisen muistomerkki. He kuolivat Dragsvikin kasarmeilla nälkään ja tautihin kasarmien toimissa vankileirinä vuoden 1918 sodan jälkeen. Kuva Jukka Knuti

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Myös Dragsvikissa oli kevään 1918 sodan jälkeen vankileiri, jossa virui noin 8500 vankia. Heistä kuoli nälkään ja tauteihin 2873. Nälkä ja taudit olivatkin pääasiallinen syy vankikuolemiin. Dragsvikissa teloitettiin vain 31 henkilöä. Vuoden 1918 vankileiri on surkea päätös valtavasta murhenäytelmästä, joka alkoi punais-

ten noustessa kapinaan. Punaisten antauduttua perustettiin hätäisesti vankileirejä. Yhteensä niille suljettiin noin 80 000 ihmistä. Mannerheim oli sitä mieltä, että johtajia piti rangaista, mutta joukot päästää kotiin. Svinhufvud ankarana laillisuusmiehenä sitä vastoin oli sitä mieltä, että jokaisella oli oikeus henkilökohtaiseen oikeudenkäyntiin. Erikoistuomioistuimien rakentaminen vei paljon aikaa ja niin

tuhannet leireihin suljetut ihmiset kuolivat odotellessaan henkilökohtaista oikeudenkäyntiään.

Kesäretkemme ohjelma päätettiin ajamalle varuskunnan portin lähellä olevalla kuolleiden vankien muistomerkillä, joka käytiin valokuvauksessa.

TEKSTI: **Jukka Knuuti**
KUVAT: **Matti Vuorensola**

Suurlähettiläs Hannu Himanen analysoi Ukrainan sotaa

JP27:n Helsinki-Uusimaan osasto sai rautaisannoksen tietoa Ukrainan sodasta ja Venäjän suhtautumisesta ukrainalaisuuteen, kun Suomen entinen Moskovan suurlähettiläs Hannu Himanen oli osaston vierana. Hänen näkemystään siitä umpikujasta, mihin Putinin Venäjä on sodassa ajautunut, kertoo hänen kuvavalintansa. Kaj Stenvallin maalauksessa presidentti Putin on maalannut Ukrainan sodan takia itsenä nurkkaan. Himanen maine oli houkuttellut Maanpuolustustalon auditorion jokseenkin täyteen kuulijoita. Kuva Jukka Knuuti.

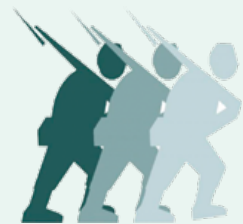
25. Jääkäriseminaari 2. syyskuuta Korttesjärvellä

25. jääkäriseminaari järjestetään lauantaina 2.9. klo 13.00–16.00 Kauhavan Korttesjärvellä, Korttesjärven yhtenäiskoulun monitoimisalissa, Jääkärintie 85. Ohjelmassa on seuraavat esitelmät

- FT, eversti evp. Pasi Kesseli: Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistyksen ja Jääkärisäätiön historia
- tohtori Stephan Schrölkamp: majuri Maximilian Bayer
- everstiluutnantti Paavo Kärnä, Pohjanmaan jääkäripataljoonan komentaja: "Jääkärien koulutus tänään".

Tiedustelut: Kauhavan kaupungin museointendentti Hanna Rieck, puh. 040 148 4420, hanna.rieck@kauhava.fi

Suomen jääkärimuseo on avoinna 27.6.–27.8.2023 ti–su klo 12–17, muulloin ti ja pe klo 12–16
Jääkärintie 80, 62420 Korttesjärvi, puh. 040 3566 810 ja 040 148 4420
www.kauhava.fi/jaakarimuseo

JP27:n perinneyhdistyksen 368-sivuinen historiikki jaetaan jokaiselle jäsenelle

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen historiikki *Jääkäriperinteen vaalijat* ilmestyi viime syksynä sopivasti yhdistyksen 50-vuosijuhlien kunniaksi. Historiikin kirjoittanut eversti evp. Pasi Kesseli toteaa, ettei perinneyhdistyksen toimintaa ei ole aiemmin dokumentoitu toisin kuin jääkäri liikkeen ja jääkärien, joiden merkityksestä on kirjoitettu lukuisia kirjoja ja joista on tehty myös elokuvia, musiikkinäytelmiä ja multimediaesityksiä.

Kirja kertoo, sanoin ja kuvin, mitä kaikkea perinneyhdistyksen piirissä on tehty kuluneen 50 vuoden aikana.

Jääkäriperinteen vaalijat on 368-sivuinen kuvitettu historiikki. Aluksi kirjassa kerrotaan lyhyesti jääkäri liikkeestä, jääkäreistä sekä jääkäreiden auttamiseksi ja jääkäriperinteiden ylläpitämiseksi perustetuista organisaatioista. Vaikka näistä aiheista, varsinkin jääkäri liikkeestä ja jääkäreistä, on kirjoitettu paljon, on tällainen tausta tarpeen, jotta lukijat pystyvät yhdistämään jatkossa esitetyt asiat jäljempänä seuraavaan kokonaisuuteen, sanoo Pasi Kesseli

Kirjan toinen kokonaisuus koostuu ajanjaksosta, joka alkaa Jääkäri nuorten perustamisesta ja päättyy vuoteen 2000, jolloin Perinneyhdistykselle laadittiin ensimmäinen strategia-suunnitelma.

Kolmas kokonaisuus on strategia-aikakausi, jos näin voidaan sanoa, vuodesta 2000 tähän päivään. Strategia tehtiin aluksi neljälle tulevalle

Historiikin tekijä, kirjailija eversti evp. Pasi Kesseli

vuodelle, ja vaikka sitä täsmennettiin ja muutettiin tarvittaessa, strategiasa pyrittiin ennalta hahmottamaan yhdistyksen tavoitteet siten, että niistä muodostuisi nousujohteinen kokonaisuus.

Neljännän kokonaisuuden muodostavat Perinneyhdistyksen osastojen tiiviit toimintakertomukset. Tämä osio on tehty talkootöinä, sillä jokainen osasto kirjoitti historiikkiin oman tarinansa

Kirjan keskeisin lähdeaineisto muodostuu Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen ja Jääkärisäätiön arkistoasiakirjoista, Parole-lehdistä sekä Perinneyhdistyksen ja Jääkärisäätiön toiminnassa keskeisesti vaikuttaneiden ja edelleen keskuudessamme olevien henkilöiden haastatteluista.

Kirjan lopussa on liitteinä Perinneyhdistyksen hallituksen kokoon-

Jääkäriperinteen vaalijat on 368-sivuinen tietopaketti.

panot vuosittain, Jääkärisäätiön hallituksen kokoonpanot vuosittain. Omat luettelot on myös kunniapuheenjohtajista ja jäsenistä sekä paikallisosastoista ja niiden perustamisajankohdista. Viimeisenä tulee erittäin hyödyllinen henkilöhakemisto.

Jokainen perinneyhdistyksen saa historiikin oman kappaleen. Jakelu tapahtuu niin, että paikallisosastot huolehtivat siitä, että kirjat tavoittavat jäsenet. Se tapahtuu esimerkiksi kokousten ja tapaamisten yhteydessä.

Jos et ole saanut *Jääkäriperinteen vaalijat* -teosta, ota yhteyttä osastosi puheenjohtajaan.

Ehkä näemme naisenraalin 2030-luvulla, arvelee UUDJP komentaja everstiluutnantti Annukka Ylivaara

Mitä haluat kertoa lapsuudestasi tai perheestäsi?

Olen syntynyt vuonna 1977 ja viettänyt lapsuuteni Sodankylässä. Molemmat vanhempani olivat Puolustusvoimien palveluksessa, joten luontaisesti asuimme varuskunta-alueella. Lapsuudessani varuskunnan asuntoalueella asui pelkästään Jääkäriprikaatin työntekijöitä perheineen ja pääosa kaveripiiristä muodostui tuolta pohjalta. Koen että kasvaminen pienellä, mutta ainakin vielä tuolloin varsin aktiivisella paikkakunnalla Lapissa antoi hyvät eväät elämään. Sanonta ihminen voi lähteä Lapista, mutta Lappi ei ihmisestä, pitää osaltani hyvin paikkansa.

Mikä sai sinut menemään naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen 90-luvulla ensimmäisten naisten joukossa?

Kasvuympäristöllä oli varmasti ratkaiseva vaikutus siihen, että halusin suorittaa naisten vapaaehtoisen asepalveluksen. Myös harrastusteni – urheilu ja metsästys – puolesta valinta oli luonteva.

Milloin ymmärsit, että haluat sotilasuralle ja mikä siihen houkutteli?

Pääasiassa päätös hakeutua upseerin uralle tehdään varusmiespalveluksessa ja näin se kävi myös omalla kohdallani. Kotiuduttuani palvelin vielä neljän kuukauden ajan määräaikaisena kouluttajana (sopimussotilaana) ja lopullinen päätös hakea Kadettikouluun kypsyi tuona aikana.

Varusmiespalveluksessa esikuvia ovat ne upseerit, joita näkee palveluksen aikana eli perusyksikössä palvelevat upseerit, korkeintaan pataljoonan komentaja. Käsitys upseerin työnkuvasta muodostuu siltä pohjalta

Tästä se alkaa. Uudenmaan jääkäripataljoonan uusi komentaja ottaa vastaan pataljoonan lipun.

ja tehtävien kirjo avautuu vasta myöhemmin. Toki tuolloinkin ajattelin, että yksi ammatin mielenkiintoisista puolista liittyy juuri mahdollisuuteen palvella sisällöltään hyvinkin erilaisissa ja vaihtelevissa tehtävissä.

Suosittelisitko upseerin uraa tyttärellesi?

Mielestäni ammatti tulee valita lähtökohtaisesti oman mielenkiinnon mukaisesti. Vanhemman tehtävänä on kertoa erilaisista mahdollisuuksista, mutta rohkaista lapsia tavoittelemaan ennen kaikkea omia unelmiaan, ei vanhemman valintoja. Mikäli tyttä-

reni on kiinnostunut kuulemaan lisää uran hyvistä ja huonoistakin puolista, siihen olen toki valmis.

Näetkö erityistä tarvetta kehittää naisten asepalvelusta?

Asepalvelusta kokonaisuudessaan tulee kehittää ajassa eläen. Nato-jäsenyyden myötä kansallisen puolustuksen velvoite ei ole poistumassa, päinvastoin meiltä odotetaan enemmän vastuunkantoa myös yhteisen turvallisuuden eteen. Suomi on väkimäärältään varsin pieni kansa, joten en usko, että tarpeisiimme nähden riittävä henkilöstö on järjestettävissä muutoin

kuin asevelvollisuuden kautta. On siis varmistettava, että meillä on tulevaisuudessakin riittävästi motivoituneita ja toimintakykyisiä asevelvollisia tätä vastuuta kantamaan. Asiaa ei pidä tarkastella periaatteellisesti sukupuolikysymyksenä kumpaankaan suuntaan. On ensiarvoisen tärkeää, että muutokset ovat samanaikaisesti sekä laajalti hyväksyttäviä että varmistavat tehtävien täyttämisen.

Nainen kenraaliksi ehkä ehkä 2030-luvulla

Koska saamme ensimmäisen naiskenraalin?

Naisten vapaaehtoinen asepalvelus tuli mahdolliseksi vuonna 1995 eli 28 vuotta sitten. Vuonna 2000 Kadettikoulusta valmistui ensimmäinen naispuolinen upseeri. Yleisesti on arvioitu, että aikataulullisesti ensimmäinen naispuolinen kenraali voitaisiin nimittää 2030-luvulla.

Mitkä ovat olleet elämäsi merkittäviä asioita ja mitä toivot tulevaisuudelta?

Merkittäviä, mieleenpainuvia ja miellekkäitä työtehtäviä on tähänkin mennessä ollut paljon. Jos kuitenkin kyse on elämän merkittävistä asioista, niin ne merkityksellisimmät asiat liittyvät kyllä perheeseen, erityisesti lapsiin.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Pataljoonan komentaja puhuu joukoille.

Nyt juhlietaan pataljoonan uutta komentajaa. Pöydässä istuu Annukka Ylivaaran lisäksi, rykmentin komentaja Asko Kopra ja Annukkaa edeltänyt Uudenmaan jääkäripataljoonan komentaja Janne Jortama, sekä eversti Heikki Pohja, prikaatienraali evp Pentti Airio.

Uudenmaan jääkäripataljoonan komentaja ja hänen edeltäjiään Santahaminan perinnetalon portailla. Takarivissä everstiluutnantti Aimo Arjalvalta, everstiluutnantti Ossi Suominen, everstiluutnantti Jari Harala. Keskirivissä eversti Heikki Pohja ja prikaatienraali Pentti Airio. Eturivissä everstiluutnantti Janne Jortama, everstiluutnantti Ylivaara sekä kenraaliluutnantti Seppo Toivonen.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Tulevaisuudelta, omalta henkilökohtaiselta elämltä toivon ennen kaikkea, että onnistun edelleen sovittamaan työn ja perhe-elämän yhteen ja pitämään huolta niin läheisteni kuin omasta hyvinvoinnistani. Tekisi mieli sanoa, että aina se ei ole helppoa, mutta totuudenmukaisempaa on sanoa, että se ei ole milloinkaan helppoa, välillä se on vain vähemmän vaikeaa.

Olet Uudenmaan jääkäripataljoonan komentaja; mitä sinulle merkitsee palvelulla juuri Kaartin jääkärirykmentissä?

Ajattelen palvelevani ensisijaisesti Uudenmaan jääkäripataljoonassa, joka on osa Kaartin jääkärirykmenttiä. Rykmenttiin kuuluu kolme joukkoyksikköä: Uudenmaan jääkäripataljoona, Kaartin pataljoona ja Urheilukoulu. Vaikka kaikki joukkoyksiköt kouluttavat asevelvollisia, ne ovat keskenään hyvin erilaisia. Joukkoyksiköiden keskinäiset erot eivät johdu niiden kouluttamien aselajien eroavaisuuksista kuten esimerkiksi valmiusyhtymissä, vaan ovat toiminnallisia ja perustuvat joukkoyksiköille annettuihin erilaisiin tehtäviin.

Kaartin jääkärirykmentin kouluttamat joukot toimivat valtakunnallisesti merkittävällä ja erityispiirteisellä alueella. Rykmentissä on osaamista erityisesti taistelusta rakennetulla alueella, mikä tuo palvelukseen oman mielenkiintoisen lisänsä.

Olen huolissani niistä, jotka keskeyttävät palveluksen

Mikä on varusmiesten toimintakyky tänä päivänä Uudenmaan jääkäripataljoonassa; riittääkö se tehtäviin tositalanteessa?

Varusmiespalveluksen suorittavien varusmiesten fyysinen toimintakyky on pääsääntöisesti hyvä ja kasvaa varusmiespalveluksen aikana. En ole huolissani niistä varusmiehistä, jotka ovat meillä palveluksessa, vaan niistä, jotka joutuvat palveluksen keskeyttämään joko psyykkiseen tai fyysiseen

Pataljoonan komentaja palkitsee Joutselän marssin voittajajoukkueen johtajan, luutnantti Rasmus Kemppaisen.

toimintakykyyn liittyvien haasteiden vuoksi. Erityisesti psyykkiseen toimintakykyyn liittyvät ongelmat ovat mielestäni lisääntyneet korona-ajan jälkeen, vaikka joukkoyksikkötasolla emme näitä tilastoi. Useampi varusmies on kuitenkin keskusteluissa todennut, että siviiliterveydenhuollon ruuhkautumisen vuoksi riittävään hoitoon pääseminen ei ollut mahdollista ennen varusmiespalvelusta ja siksi palvelus keskeytyi hoitamattomiin mielenterveyshaasteisiin usein jo palveluksen alussa.

Päivän muotisana on diversiteetti, monimuotoisuus, onko UUDJP siinä erityinen Suomen mittakaavassa?

Eripiirteet liittyvät siihen, että suurin osa palvelukseen tulevista ulkosuomalaisista suorittaa palvelustaan juuri Kaartin jääkärirykmentistä. Tästä syystä pataljoonassa voi olla palveluksessa jopa 10–20 eri kansallisuutta (kaksoiskansalaisuus) tai eri kieltä puhuvaa varusmiestä. Eri uskontokuntiakin voi olla parhaimmillaan edustettuna kymmenkunta. Ulkosuomalaisten lisäksi myös huomattava osa pääkaupunkiseudun nuorista puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea, joten on hyvin tavanomaista, että palveluksessa käytetään luontevasti ns. vertaistulkkia eli toinen varusmies tulkkaa kouluttajan opetuksen ja ohjeet. Kouluttajat osaavat myös varsin vaivatta käsitellä keskeisimmän opetussisällön englanniksi.

Mikä merkitys järjestökentän yhteistyökumppaneilla on Puolustusvoimien yksiköille (tai UUDJP:lle)?

Järjestökentän työ on erittäin merkityksellistä sekä perinteiden vaalimisen että työn tukemisen näkökulmasta. Esimerkiksi Uudenmaan jääkäripataljoonan säätiö on aivan keskeisessä roolissa Uudenmaan jääkäripataljoonan koulutustyön tukemisessa. Lahjoitusvaroista alkunsa aikanaan saanut perinnerahasto, nykyisin säätiö, mahdollistaa niin pataljoonan yhteishenkeä kohottavien tilaisuuksien järjestämisen kuin henkilökunnan ja varusmiesten palkitsemisen stipendeillä. Tällaista toimintaa ei ole mahdollista rahoittaa toimintamenoista.

Millaisena näet jääkäriperinteen tärkeyden tässä päivässä?

Mielestäni jääkäriperinteen sanoma kiteytyy loistavasti 25.2.1975 kirjatussa Jääkärien testamentissa Suomen nuorisolle

Perinnöksi teille, Suomen nykyinen nuoriso ja sen tulevat sukupolvet, haluamme jättää sen, mitä pidämme arvokkaimpana:

- luottamuksen Suomen tulevaisuuteen itsenäisenä ja vapaana valtiona,
- horjumattoman uskon tämän asian oikeutukseen ja sen voittoon silloinkin, kun kaikki näyttää toivottomalta,
- tahdon ja uskalluksen taistella kaikissa tilanteissa näiden päämääriemme puolesta.

UUDJP on jääkäriperinneliikkeen Helsinki-Uusimaa osaston perinnejoukko-osasto

Uudenmaan jääkäripataljoona on Helsinki-Uusimaa osaston perinnejoukko-osasto. Yhteistyö vuonna 1957 nimetyn Uudenmaan jääkäripataljoonan kanssa solmittiin Heikki Hultin puheenjohtajuuden aikana vuonna 1996. Tuolloin perustettiin Kaartin jääkärirykmentti ja sille luovutettiin osaston korkein huomionosoitus, Jääkärisuojelukunnan pienoislippu nro 1.

Osastomme palkitsee pataljoonan kotiutuvia varusmiehiä jääkäripuukolla kesäkuussa ja joulukuussa. Lisäksi osallistumme palkitsemisin Uudenmaan jääkäripataljoonan perinnekäivään 11.3. ja Kaartin jääkärirykmentin perinnekäivään 16.8.

Koronavuodet aiheuttivat tauon myös näiden päivien osallistumiseen. Maaliskuun 2020 jälkeen yhteistyökumppanit päästettiin seuraavaan kerran Santahaminaan 29.4.2022. Tällöin oli Uudenmaan jääkäripataljoonan komentajien vaihtotilaisuus. Pataljoonan komentajana 1.5.2022 aloitti everstiluutnantti Annukka Ylivaara.

Tervehdyspuheessaan paraatitentällä Ylivaara toi esille vahvan jääkäritäustansa. Hän on palvellut

urallaan myös Lapin jääkäripataljoonassa, jolla on paljon yhteistä Uudenmaan jääkäripataljoonan kanssa.

– Sekä Lapin että Uudenmaan jääkäripataljoonan juuret ovat Käkisalmen läänin rykmentissä, jonka lakkauttamisen myötä vuonna 1921 pataljoonat saivat nimekseen I ja II Polkupyöräpataljoona. Myöhemmin ne saivat nimekseen Jääkäripataljoona I ja Jääkäripataljoona II. Tänä päivänä molemmat pataljoonat jakavat samoja jääkäriperinteitä. Pataljoonia yhdistää varuskunnissaan myös Joutselän taistelun muistomerkki, tuon taistelun muistoksi vietetään Uudenmaan jääkäripataljoonan perinnekäivää.

Ylivaara on ensimmäinen nainen pataljoonan komentajan tehtävissä Maavoimissa. Hänen aiempi tehtävänsä oli Puolustusvoimain komentajan adjutanttina Pääesikunnassa, missä hän oli niin ikään ensimmäinen nainen. Sitä ennen hän on toiminut mm. Pääesikunnassa tiedusteluosastolla ja kansainvälisessä sektorissa, sekä kriisinhallintaoperaatiossa Libanonissa. Mieleen muistelupuheesta uransa varrelta jäi erityisesti Ylivaaran kevennys adjutantilta vaadittavista ominaisuuksista: ”Adjutantilla tulee olla hyvä muisti, hyvä kuulo mutta hänen pitää olla valikoivasti mykkä.” Jatkaen, että nyt hänen sitten pitääkin opetella puhumaan vähän enemmän.

Tänä vuonna kolmen vuoden tauon jälkeen meidät yhteisötoimijat kutsuttiin jälleen UUDJP:n perinnekäivään 11.3., mitä tällä kertaa vietettiin iltajuhlana Maanpuolustuskorkeakoulussa.

TEKSTI: **Pekka Sillanpää**

Maantieteellinen sijainti ei tee joukoista erilaisia

Olet ollut urallasi sekä Lapin jääkäripataljoonassa (PPP1/JP1) että nyt Uudenmaan jääkäripataljoonassa (PPP2/JP2); maantieteellisestä etäisyserosta huolimatta, onko näillä yhdistäviä tekijöitä, kenties jääkärihenki?

Lapin jääkäripataljoona ja Uudenmaan jääkäripataljoona olivat alun alkaen saman rykmentin osia ja jakavat siis samoja perinteitä. Alkuperäiseltä nimeltään I ja II Polkupyöräpataljoona kuuluivat nimittäin Vapaussodan

jälkeen vuonna 1920 perustettuun Käkisalmen läänin Rykmenttiin, jonka tehtävänä oli toimia hajautetusti ja valvoa varsin laajaa Venäjän vastaista raja-alueita.

Molemmat pataljoonat viettävät perinnekäiväänsä 11. maaliskuuta Joutselän taistelun muistoksi. Ensimmäistä kertaa Joutselän taistelun muistomerkki muuten pystytettiin vuonna 1931 Kivennavan Joutselän kylään paikalle, missä taistelun oletettiin käydyn. Muistomerkkin pystytti Polkupyöräpataljoona I, mutta paljas-

tustilaisuuteen osallistui Polkupyöräpataljoona 2.

Vaikka pataljoonat toimivat täysin erilaisilla alueilla ylläpitävät molemmat joukot jääkäriperinteitä myös varsin konkreettisella tavalla. Kuten Joutselän taistelussa myös nykyiset jääkärijoukot pyrkivät hyödyntämään maaston tarjoamaa suojaa ja joukon omia vahvuuksia kuten aktiivisuutta, liikettä, paikallistuntemusta sekä taitavaa alivoimaisen taktiikkaa.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Onko sinulla ennen nykyistä tehtävää ollut omakohtaista kosketusta jääkäriperinteeseen?

Jääkäriprikaatissa elää vahva jääkäriperinne, mielestäni jopa vahvempi kuin Kaartin jääkärirykmentissä. Olen kasvanut Jääkäriprikaatin varuskunta-alueella, suoritin varusmiespalveluksen Jääkäriprikaatissa ja ensimmäiset työvuoteni palvelin siellä, joten arvioin, että minulla on pitkälinen kosketus jääkäriperinteeseen.

Olen lisäksi kertaalleen päässyt osallistumaan Finnentag-juhllisuuksiin Hohenlockstedtissa. Tämä tapahtui vuonna 2020 edellisessä työtehtävässäni.

Miten pidät jääkäriperinnettä yllä joukkoyksikössä?

Jääkäriperinteen ylläpitäminen tapahtuu luontevasti perinnetilaisuuksien yhteydessä. Näistä joukkoyksikön kannalta tärkein on perinnepäivämme. Tänä vuonna pääsimme myös toteuttamaan perinnepäivää edeltävän Joutselän marssitapahtuman, joka korona-aikana jäi toteuttamatta. Tällä kertaa marssittiin ensimmäistä kertaa jalan Vantaalta Helsinkiin. Marssi koetteli sekä fyysistä että psyykkistä kestävyyttä ja kasvatti joukon henkeä. Marssin pituus oli riippuvainen joukkueen suunnistustaidoista.

Perinnetapahtumien lisäksi jääkäriperinnettä pidetään yllä päivittäisessä työssä. Jääkäriylläpidon tarkoituksena on kevyen jalkaväkeen kuuluvaa taistelijaa, joka liikkuu ketterästi ja iskee tehokkaasti sekä tarkasti. Tällaisia taistelijoita kouluttamalla perinteet ovat osa nykypäivää.

Kotiuttamisviikolle voisi tuoda jääkäritietoutta

Voisiko Perinneyhdistys tukea jääkäriperinteen ylläpidossa enemmän?

Varusmiespalvelus on hyvin tiivis ajanjakso, jonka koulutussisällöt ovat tarkasti säädeltyjä eikä läpivieneissä ole loppoaikaa. Uskon, että varusmiespalveluksen loppupuolelta,

Kaartin jääkärirykmentissä on osaamista erityisesti taistelusta rakennetulla alueella, mikä tuo palvelukseen oman mielenkiintoisen lisänsä.

kotiuttamisviikoilta voisi kuitenkin löytyä mahdollisuus toteuttaa tapahtuma tai tapahtumia, joissa voitaisiin hyödyntää Perinneyhdistyksen asiantuntemusta ja osaamista.

Onko Saksassa koulutetuista Suomen jääkäreistä joku jäänyt erityisesti mieleesi?

Jääkärit ovat toimineet keskeisissä tehtävissä itsenäisyysodissamme ja kantaneet suuren vastuun. Yksittäisen miehen painuvin henkilö nimeäminen on haastavaa. En ole erityisesti paneutunut henkilöhistoriaan, mutta mainittakoon tässä yhteydessä mielenkiintoisista elämänsaiheista osin ristiriitaisinkin henkilöhistorioina mieleen jääneet jalkaväenkenraali Paavo Talvela, kenraaliluutnantti Hjalmar Siilasvuo ja kenraalimajuri Kurt Martti Wallenius. Jokainen heistä on tunnettu sotilaallisista ansioistaan, mutta näistä syistä en heitä nyt mainitse.

Talvela on jäänyt mieleeni erityisesti roolistaan sotakorkeakoulun historiassa. Siilasvuo puolestaan Lapin sodan vaiheista. Luulen, ettei entisen aseveljen karkotustehtävä olisi ollut mieluisa kenellekään, mutta Lapin alueen tuntemuksen vuoksi tämä tehtävä uskottiin nimenomaan Siilasvuolle. Sodan loppuvaiheissa

hänet määrättiin vielä komentajaksi nuorista asevelvollisista koottuun 1. divisioonaan, joka joutui kärsimään kovia tappioita. Wallenius sen sijaan kiinnittyi Lapin historiaan jo uransa alkutaipaleella. Toimiessaan Lapin I Rajavartiopataljoonan ja Lapin Rajavartioston komentajana Wallenius ystävystyi Aleksi (Mosku) Hihnavaaran, Sompion kairan legendaarisen poro- ja erämiehen kanssa.

Suomi on juuri nyt huhtikuussa hyväksytty Naton täysjäseneksi: miten näet Suomen aseman osana puolustusliittoa vaikuttavan suomalaisen sotilaaseen ja reserviläiseen?

Jo jäsenyyssprosessin aikana on todettu, etteivät asevelvollisuuden keskeiset perusteet muutu. Jäsenyyden myötä yhä useampi varusmies ja reserviläinen pääsee kuitenkin osallistumaan kansainvälisiin harjoituksiin joko kotimaassa tai ulkomailla. Tämä tuo aivan uudenlaisen lisänsä palvelukseen: mahdollisuuden osoittaa oma osaamisensa, mutta myös oppia muilta kansallisuuksilta. Arvioin, että tulevaisuudessa myös reserviläisille avautuu mahdollisuus hakeutua joihinkin Nato-tehtäviin.

KYSYMYKSET: Pekka Sillanpää

KUVAT: Puolustusvoimat

Kutsu

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen ylimääräinen kokous pidetään lauantaina 26.8.2023 klo 13.00 Maanpuolustustalon auditoriossa osoitteessa Töölöntorinkatu 2 B, 1. kerros, 00260 Helsinki. Kokousta edeltää päiväkahvi alkaen klo 12.30.

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen muuttaminen. Keskeisin asia on yhdistyksen osastojen rekisteröiminen yhdistysrekisteriin. Kokousaineisto toimitetaan osastoille maanantaihin 21.8.2023 mennessä.

Muutoksen taustaa on käsitelty puheenjohtajan kolumnissa tässä lehdessä. Lisätietoja antaa vt. toiminnanjohtaja Pertti Ruotsalainen.

Muut jäsenten käsiteltäväksi haluamat asiat tulee esittää hallitukselle kirjallisen maanantaihin 7.8. 2023 mennessä.

Ilmoittautumiset kokoukseen maanantaihin 7.8.2023 mennessä JääkärikanSLiaan puhelin 050 3778845, s-posti kanslia@jp27.fi.

Helsingissä 11.5.2023

**Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys ry
Hallitus**

Möteskallelse

Föreningen Jägarbataljon 27:s Traditioner r.f. kallar medlemmarna till ett extraordinärt möte lördagen den 26 augusti 2023 kl. 13.00 i Maanpuolustustalos auditorium Tölötorgsgatan 2 B, 1. våningen, 00260 Helsingfors. Före mötet serveras kaffe fr.o.m kl. 12.30.

Vid mötet behandlas en förändring av föreningens stadgar. Den centrala frågan är lokalavdelningarnas registrering i föreningsregistret. Mötesmaterialet levereras till avdelningarna senast måndagen den 21.8.2023.

Behovet av en stadgeförändring har behandlats av föreningens ordförande i hans kolumn i denna tidning. Ytterligare information om ärendet ges av t.f. verksamhetsledaren Pertti Ruotsalainen.

Övriga ärenden som medlemmarna möjligen vill behandla bör meddelas skriftligt till styrelsen senast måndagen den 7.8.2023.

Anmälan om deltagande i mötet bör göras senast måndagen den 7.8.2023 till Jägarkansliet tel. 0503778845, e-mail kanslia@jp27.fi.

Helsingfors 11.5.2023

**Föreningen Jägarbataljonen 27:s Traditioner r.f.
Styrelsen**

von Essenin perheen rooli jääkäriликkeessä

Yhdeksän miestä toimi värvärinä ja kolme lähti jääkäriksi

Essenit olivat varsinainen jääkärisuku. Korttesjärven kirkkoherrana ollut Gustav von Essen vaikutti jääkäriликkeessä. Hänen kaksi poikaansa Karl Armo ja Väinö Vilhelm olivat molemmat paitsi pappeja myös jääkärivärväreitä. Gustav Essenin veli Carl Jonathan ja hänen viisi poikaansa Carl, Jürgen, Wilhelm, Gustav Reinhold osallistuivat sekä jääkärivärväykseen että aktiiviseen toimintaan. Pojista Carl, Gustav ja Reinhold lähtivät jääkäreiksi. Yhden veljeksistä Jürgenin santarmit ampuivat. Seuraavassa Tapani Tikkala kertoo Essenin jääkärisuvun tarinan.

Otto von Essenillä oli vaimonsa Anna Christina von Essenin (os. Snellman) kanssa kymmenen lasta, joista vuonna 1843 syntynyt Gustaf von Essen ja 1851 syntynyt Carl Jonathan von Essen vaikuttivat jääkäriликkeessä. Gustaf vihittiin papiksi 1870 ja hän työskenteli Korttesjärven kirkkoherrana vuosina 1877-1887. Rovastin arvonimen 1899 saanut Gustaf von Essen aloitti Munsalan kirkkoherrana 1894 ja kuoli siellä tammikuussa 1917. Gustafin kaksospojista Ka

Carl Jonathan von Essen opiskeli Englannissa kutomoalaa ja perusti Jepualle Kiitolan kartanon yhteyteen villakehräämön ja -kutomon. Carl Jonathan von Essen ja hänen poikansa Carl Dirdik (Charly), Johan Jürgen, Wilhelm August, Gustaf Robert (Gösta) ja Ernst Reinhold (Reino) osallistuivat sekä jääkärivärväykseen että aktiiviseen toimintaan. Kolmesta pojasta, Carlista, Gustafista ja Reinholdista, tuli myös jääkäreitä.

Mielipiteitä alettiin muokata jo ennen jääkäriликkeen perustamista

Carl Jonathan von Essen tutustui alahärmäläiseen Juho Ekolaan jo Voimaliiton toiminnassa. 1906 vuoden alussa perustettu poliittinen järjestö

Carl Jonathan von Essen (1851–1921). Kuva: Tapani Tikkala / Odert von Essenin arkisto.

harjoitti aktiivista vastarintaa urheilujärjestöksi naamioituneena. Järjestön päämääränä oli Suomen itsenäisyys. Senaatti hajotti Voimaliiton jo syksyyn 1906 mennessä.

Ensimmäinen maailmansota sytyi 28.7.1914 ja Suomi määrättiin 31.7.1914 sotatilaan. Seuraavana päivänä Saksa julisti sodan Venäjälle. Jonathan von Essen kutsui syys-lokuussa 1914 Juho Ekolan neuvotteluun Kiitolaan. Paikalla olivat myös

Carl Dirdik (Charly) von Essen (1875–1954). Kuva: Tapani Tikkala / Odert von Essenin arkisto.

von Essenin pojat. Kokoontumisen tuloksena päätettiin ryhtyä muokkaamaan kansan mielipidettä. Kokoontumisajankohdan suhteen on huomattava, että ylioppilaiden kokous Ostrobotnian kassahuoneessa pidettiin vasta 20.11.1914!

Helmi-, maaliskuussa 1915 Jürgen von Essenin sai tietää Karjalaan ja Helsinkiin suuntautuneen matkansa yhteydessä, että nuoria miehiä, pääasiassa ylioppilaita, oli lähtenyt

Aatelissuku von Essen

Aatelissuku von Essen polveutuu Liettuaan noin 1502 asettuneesta Jürgen von Essenistä, joka kuului aatelissukuun Saksassa Essenberg Westfahlenissa. Porin rykmentissä palvelut eversti Odert Reinhold von Essen oli viidennen polven jälkeläinen ja kaatui Napuen taistelussa 16.2.1714 saatuaan kaikkiaan 32 vammaa. Ruumis kuljetettiin Uuteenkaarlepyyhyn ja haudattiin kirkon lattian alle, jossa se on edelleen.

1813 Oravaisissa syntyneen Carl Otto von Essenin isä oli Pohjanmaan rykmentin luutnantti Otto Mauritz von Essen. Otto von Essen osti 1838 Jepualta Kepon kartanon ja teollisuuslaitokset. Essenin suku omisti Kepon kartanon vuoteen 1899.

Johan Jürgen von Essen (1878–1916). Kuva: Tapani Tikkala / Odert von Essenin arkisto.

Saksaan. Huhtikuussa 1915 Jepuan Kiitolassa pidettiin kokous, johon Ekolan ja von Essenien lisäksi osallistuivat Nestori Fräntti Kortjesjärveltä ja Daniel Jungar Jepualta. Kokouksessa päätettiin jatkaa mielipiteiden muokkausta ja seurata asioiden kehittymistä.

Pian käynnistyi suuri värväys

26.8.1915 Kiitolassa pidettyyn kokoukseen osallistui edellisten osanottajien lisäksi Kaarlo Laurell Uudestakaarlepystä. Herättävää työtä päätettiin jatkaa, mutta myös suoranaiseen toimintaan valmistauduttiin. Nuoria miehiä päätettiin kehottaa olemaan valmiina ja hankkimaan mm. selkä-

Wilhelm August von Essen (1880–1929). Kuva kirjasta Suomen jääkärit, Elämä ja toiminta sanoin ja kuvin, Kuopio 1918.

reppuja ja jalkineita. Vain kaksi päivää myöhemmin, 28.8.1915, Saksassa perustettiin Lockstedtin koulutusjoukko, josta käynnistyi Suomessa ns. suuri värväys.

Kiitolassa pidetyn kokouksen jälkeen Jonathan von Essen matkusti Ruotsiin. Hän tapasi syyskuussa Södertäljessä Jonas Castrénin ja Tukholmassa Herman Gummeruksen sekä Saksan sotilasiamiehen, majuri Carlo von Aweydenin. Keskusteluja käytiin mm. siitä, minkä verran tukea ja apua Saksalta oli odotettavissa Suomen vapauttamiseksi ja mihin toimenpiteisiin majurin mielestä oli ryhdyttävä.

von Aweydenille kerrottiin, että asevelvollisuuslaki vuodelta 1878 oli vielä voimassa ja kutsunnat voitaisiin toimittaa niissä osissa maata, jotka mahdollisen maihinnousun kautta saataisiin vapautetuksi ja että Suomessa enemmistön mieliala oli Saksalle suojea. von Aweyden lupasi Jonathan von Essenille, ettei suomalaisia vietäisi missään tapauksessa rintamalle. von Essen sai matkan aikana tiedon myös värväyssuunnitelmasta.

Värväys käynnistettiin 23:lla paikkakunnalla

Paluumatkansa Jonathan von Essen teki Merenkurkun yli ja tapasi Vaasassa maisteri Edwin Sundquistin, jonka kanssa hän sopi toiminta-alueen jakamisesta siten, että Vaasan osalle jäi eteläinen piiri ja von Essenille pohjoinen, piirien välisen rajan ollessa Vaasa.

Heti kotiinpaluun jälkeen Kiitolassa pidettiin 28.9. kokous, jolloin Ekola ja von Essenit päättivät aloittaa välittömästi rekryyttien värväämisen aikaisemmin valmistellun suunnitelman mukaisesti. *”Meidän herrasmiesten ei sopinut kääntyä suoraan nuorukaisten puoleen, ei edes Ekola katsonut voitavansa sitä tehdä. Nuorempien miesten yhden tai kahden välimiehen kautta oli se tehtävä”*, Carl Jonathan von Essen muisteli myöhemmin. Tällä tavalla värväystoiminta käynnistyi nopeasti ainakin 23 paikkakunnalla: Jepualla, Knifsundissa, Kokkolassa, Kruunu-

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Jääkäriaktivistimitali

Ilmari Wirkkalan suunnittelema jääkäriaktivistimitali otettiin käyttöön 1933. Mitali myönnettiin henkilöille, jotka olivat olleet mukana aktivistitoiminnassa avustamassa suomalaisten vapaaehtoisten koulustoittoa Saksassa, mutta jotka eivät itse olleet jääkäreitä. Avustajiksi katsottiin värväys-, etappi- ja varustustoimintaan osallistuneet, sekä aatteellisesti jääkäri liikettä voimakkaasti tukeneet henkilöt. Jääkäriaktivistimitalia myönnettiin oin 650 kpl. Mitalin kääntöpuolella on latinankielinen teksti *”Viribus pro patria unitis”* – yhteisvoimin isänmaan puolesta. Kuvat Tapani Tikkanen kokoelmasta.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

pyyssä, Pietarsaaressa, Uudessaakaarleppeyssä, Purmossa, Munsalassa, Oravaisissa, Vöyrillä, Ylistarossa, Vaasassa, Kannuksessa, Evijärvellä, Korttesjärvellä, Lappajärvellä, Alahärmässä, Ylihärmässä, Kauhavalla, Alajärvellä, Lapualla, Kurikassa sekä Mäntässä.

Gustaf von Essenin työskentely 1877–1887 Korttesjärven kirkkoherrana ja von Essenin suvulla pitäjään säilyneet hyvät suhteet selittävät osaltaan Korttesjärveltä jääkäreiksi lähteneiden suuren lukumäärän. Vanhan rovastin luona Munsalassa säilytettiin Saksaan välitettävää kirjallisuutta ja hänen pappina toimineet kaksospojat, Armo ja Väinö, toimivat värvareinä omissa seurakunnissaan, Väinö Munsalassa ja Armo Purmossa.

Lähtijöitä moottoriveneellä Merenkurkun yli Ruotsiin

von Essenit ottivat osaa myös etappitoimintaan. Charly opasti 6.10.1915 ensimmäisen joukon, neljä alahärmäläistä Vaasaan, josta kauppias Herbert Manns vei heidät 13.-15.10. moottoriveneellään myrskyvän meren yli Holmön saarelle Uumajaan. Mukana oli myös kaksi vaasalaista ja yksi helsinkiläinen Saksaan menijä sekä yksi ilmajokinen Amerikkaan matkaava. Matka kesti kovassa myrskyssä moottoriongelmiensa vuoksi yli kaksi vuorokautta!

Jürgen von Essen kävi lokakuun puolivälissä Helsingissä merikapteeni Theodor Segersvenin kanssa tapaamassa Karl Runar Appelbergia ja Kaj Donneria. Viikkoa myöhemmin Jürgen kävi Härmässä, josta saattoi Saksaan lähtijöitä Pietarsaareen. Pietarsaareen oli kokoontunut lähtijöitä myös Jepualla, Pietarsaaresta sekä Korttesjärveltä. Sandvikin veljekset kuljettivat heidät veneellä 19.-20.10. Holmön saarelle. Kokkolasta Roos sai viedyksi vielä yhden veneellisen ennen meren jäätymistä. Tämän jälkeen Saksaan lähtevien innostus ja lähtöhalu haihtui, kun isät, äidit ja muutkin henkilöt pääsivät heihin vai-

Gustaf Robert (Gösta) von Essen (1882–1957). Kuva: Tapani Tikkala / Odert von Essenin arkisto.

Ernst Reinhold (Reino) von Essen (1885–1940). Kuva: Tapani Tikkala / Odert von Essenin arkisto.

Kiitolan päärakennus Jepualla. Kuva: Tapani Tikkala / Odert von Essenin arkisto.

kuttamaan. Liikenne jatkui kuitenkin Kokkolasta, Pietarsaaresta, Jepualla ja Voltista, joista useampia ryhmiä jatkoi Ruotsiin Kemin ja Tervolan etappien kautta.

Uumajan etapin johtajana toimi tammikuusta helmikuuhun 1916 jääkäri Einar Wichmann (Vihma) ja helmikuusta toukokuuhun jääkäri Paul Wallenius. Wichmann hiihti 24.1. jääkäri Hjalmar Raatikaisen kanssa Holmöstä Merenkurkun yli ilmoittamaan, että Uumajassa kaikki oli valmiina. He tapasivat Vaasassa

toimittaja Sundquistin ja Jepualla von Essenit. Sundquistin sijaan etapin hoitajaksi tuli Vesterön saarelta Emil Vesterö. Wichmann ja Raatikainen hiihtivät takaisin Uumajaan 4.2.1916.

Helmikuussa Merenkurkun ylitti Voltista lähteneet kaksi kuljetusta, noin 140 miestä ja Jepualla lähteneet noin 40 miestä. Reitin puolivälissä oli von Essenin varustama suuri telta, Hotel Kaiser Wilhelm, jossa oli villapeitteitä, ruokatarpeita, keittoastioita, kamiina ja polttopuuta. Telta paloi myöhemmin. Helmikuun lopussa

1916 Voltin-Oravaisten etappi paljastui ja 1.3. Alahärmässä Kustaa Heikkilän kotona pidetyssä kokouksessa, johon myös von Essenit osallistuivat, päätettiin luopua Voltin-Oravaisten reitistä ja käyttää sen sijaan Jepuan reittiä.

Kesän 1916 jälkeen värväys ei enää onnistunut

Jonathan von Essen oli Tukholmasta huhtikuun lopussa 1916. Hotelli Blå Bandetista 30.4.1916 lähettämässään kirjeessä hän kertoi 3.4.1916 jääkäripataljoonaan kirjautuneelle Reiholdille, että kotona oltiin järjestämässä moottoriveneliikennettä, jonka odotettiin alkavan Merenkurkun yli odotettua aikaisemmin. Pääsiäispäivänä hän oli lähettänyt Suomeen salakirjoitetun pikakirjeen, jossa oli kertonut venäläisten valvonnasta ja erityisesti heidän käyttämistä varoitussignaaleista.

Toukokuussa Jonathan von Essen sai Jonas Castrénilta tiedon, että suomalaisjoukko viedään ainoastaan vartiopalvelukseen. Kuitenkin jääkärit lähetettiin rintamalle 31.5.1916. Kesällä 1916 Etelä-Pohjanmaalle levisi huhu, jonka mukaan useimmat jääkärit olivat jo kaatuneet sodassa. Jonathan von Essenin mukaan kesän 1916 jälkeen värväys oli Etelä-Pohjanmaalla täysin mahdotonta. Kuljetuksia varten hankituilla suurilla moottorive-

neillä santarmien etsimiä aktivisteja kuljetettiin Ruotsin puolelle turvaan. Mm. ylihärmäläiset Juho Kivimäki ja Kustaa Vesimäki lähtivät 10. elokuuta Oravaisista Vassoriin ja sieltä edelleen Merenkurkun yli Uumajaan Juho ja Nikolai Ekolan, J. E. Härmäsen, Gösta von Essenin ja Mats Taluksen kanssa.

Todennäköisesti Jonathan von Essen oli samassa kuljetuksessa, sillä hän kirjoitti 16.8. Tukholmasta pojalleen Reinholdille jääkäripataljoonaan: ”*Rakas Reinoni. Gösta ja minä olemme tällä puolella ja odottavat minua Uumajassa, jonne minun pitää palata järjestelemään pakolaisten asioita, mm. Juho ja Nikolai Ekolan ja Härmäsen jne. 6. kesäkuuta tulimme kotiin, mutta meidän oli pakko koko ajan, kahdeksan viikkoa pysytellä piilossa ulkopuolisilta, eli kaikilta paitsi lähimmiltä. Tosin siellä sattui hermoille käyneitä episodeja, mutta näytti siltä, että se olisi voinut jatkua, ellei olisi sattunut yhtä odottamatonta tapausta. Silloin ei ollut muuta neuvoa kuin taas lähteä liikkeelle. Erilaisten ja sangen kriittisten tilanteiden jälkeen meidän onnistui päästä yli.*”

Samassa kirjeessä Jonathan kirjoittaa Göstan liittyneen joukkoon: ”*Vaikka neuvoin häntä olemaan niin tekemättä, koska hänen toisen korvansa kuurous voi tietyissä tilanteissa olla suureksi haitaksi...*”

Santarmit surmaavat Jürgen von Essenin

10.9.1916 neljä santarmia saapui Jepuulle. Rautatieasemalta tai Jepuan kirkonkylästä varoitettiin yleensä puhelimella Kiitolan junalla tai ratsain saapuvista santarmeista. Puhelinkeskuksesta soitettiin tälläkin kertaa, mutta taitamaton soittaja ei huomannut painaa puhelimesta ollutta jouta, jotta puhe kuuluisi ja niin hänen varoituksensa jäi Kiitolassa kuulematta. Santarmien saapuminen huomattiin Kiitolassa ja talossa oleskelleet Edvard Vik sekä Wilhelm ja Jürgen von Essen hyppäsivät ruokasalin ikkunasta takapihalle. Edvard Vik ja Wilhelm von Essen pakenivat maantielle, mutta Jürgen lähti tehtaalle johtavalle tielle

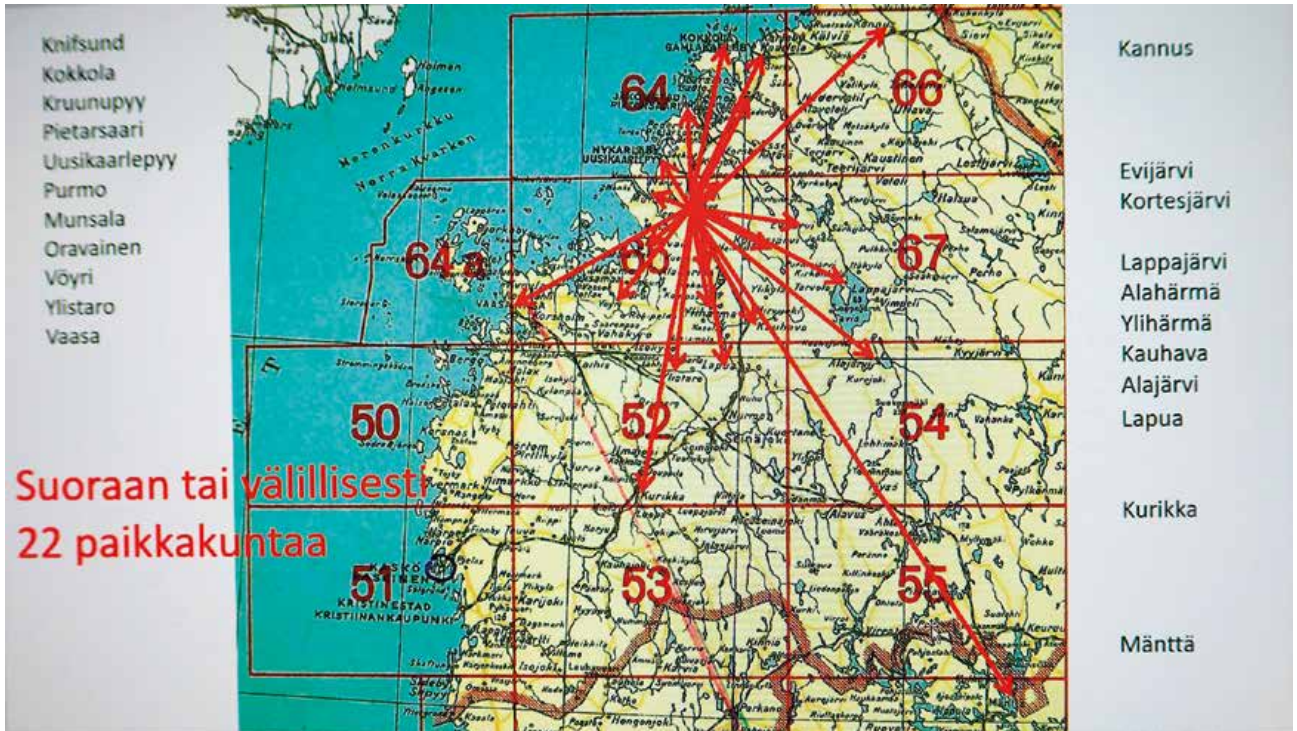
Kapteeni Reinhold von Essen toimi Svenska Österbottens frihetskämpars förbundin (Ruotsinkielinen rintamamiesyhdistys Etelä-Pohjanmaalla) puheenjohtajana aina yhdistyksen perustamisesta talvisotaan ja kaatumiseensa, 10.3.1940, saakka. Rintamamiesyhdistys kunniotti puheenjohtajansa ja hänen isänsä Carl Jonathan von Essenin muistoa paljastamalla muistomerkin Jepualla 11.8.1940 von Essenien sukhautojen viereen. Kuva Tapani Tikkala

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Kiitolan pihamaalle on 1967 kiinnitetty muistolaatta jääkäri värväyksen ja Jürgen von Essenin muistoksi. Kuva Tapani Tikkala.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Essenin miesten värväystoiminta laajalle alueelle, 23 paikkakunnalle.

konttorirakennuksen ja makasiinein ohi. Hänen perässään juosseet sarrmit ampuivat neljä laukausta ja osuivat Jürgeniin kuolettavasti.

Gösta kirjoitti Reinholdille Uumajasta jääkäripataljoonaan 19.10.1916: ”Matkustin L.L:sta Hampurin kautta Berliiniin ja tulin Uumajaan syyskuun 28. päivä. Koska nyt oletan, että isä ja Wilhelm ovat perusteellisesti selostaneet sitä tapausta, sitä hirveää ja järkyttävää veridraamaa kotona Kiihtolassa, niin on mielestäni tarpeetonta toistaa kertomusta. Suuresti rakastamamme Johan Jürgen -veljen äkillinen ja odottamaton kuolema kauhistutti meitä kaikkia.” Niin kuin isä meille kirjoitti: ”Hänestä tuli ensimmäinen veriuhuri Suomen maaperällä oikeute- tussa taistelussamme väkivaltaa ja hirmuvaltaa vastaan, ja kaikista tiedoista päätellen ei hänen verensä ole vuotanut turhaan. Kautta maan on harmia, kiukkua ja katkeruutta. Vahvoja olivat hänen tahtonsa ja tekonsa isänmaan, isän, äidin ja sisarusten, elämän kai- ken hyvän ja jalon puolesta.”

Jepuan hautausmaalla ovat Carl Jonathan, Carl Dirdik (Charly), Johan Jürgen, Wilhelm August, Gustaf Robert (Gösta) ja edellä mainittujen poikien serkun, jääkäriluutnantti Torsten Harald (Harry) von Essenin (1892–3.4.1918 Kalevan- kangas) viimeiset leposijat. Ernst Reinhold (Reino) von Essen kaatui 10.3.1940 Säkkijärven Nisalahdella ja siunattiin kentälle jääneeksi. Hänen hautakivensä on Vaasan sankarihautausmaalla. Kuva Tapani Tikkala

TEKSTI: Tapani Tikkala

Kaatuneiden jääkärien muistomitalin mielenkiintoinen historia

Tutustuin alustavasti mielenkiintoiselta vaikuttavaan Jääkäriperinteen vaalijat -historiikkiin. Yhtenä yksityiskohtana kiinnitin huomioni sivulla 105 olevaan kuvaan Kaatuneitten jääkärien muistomitalista. Mitalikuva oli minulle ajankohtainen, sillä kohtasin viime kesänä netissä kuvan Emil Wikströmin jääkärien Suomeen paluun muistoksi lyödyistä mitalista. Rupesin etsimään tietoja mitalista ja löysinkin. Samalla tutustuin enemmänkin Wikströmin laajaan mitalituotantoon. Wikströmin mitalituotanto käsittää 39 julkiseksi katsottavaa mitalia, joista 9 liittyy läheisesti Suomen itsenäistymistapahtumiin ja niihin ratkaisevasti vaikuttaneisiin henkilöihin.

Onnistuin hankkimaan tuon jääkärimitalin (nimeltään Jääkärien saapuminen Saksasta Suomeen – Jääkäripataljoona 27) Vaasan Sotaveteraanimuseon kokoelmiin. Vaasan Senaatti teki päätöksen mitalin lyöttämisestä jo 1918, mutta toteutus viivästyi ja mitalin lyötti lopulta Valtioneuvosto 1925. Mitalia on lyöty Pariisissa (La Monnaie) 1650 kappaletta. Näistä 1350 varattiin jääkäreille jaettavaksi (ilmeisesti hakemuksen perusteella, maksutta) ja 300 tuli yleiseen myyntiin. Pronssisen mitalin läpimitta on 72 mm.

Vaasan tapahtumiin 1918 liittyy toinenkin Wikströmin mitali. Vaasan kaupunginvaltuusto päätti lyöttää muistomitalin ”Vapaussodan alkaminen - Vaasa valkoisen Suomen pääkaupunkina 1918” vuoden 1923 viimeisessä kokouksessaan. Mitalia lyötiin seuraavana vuotena niin ikään Pariisissa (La Monnaie) 16 kappaletta hopeasta ja 500 pronssista. Mitali on läpimitaltaan 59 mm. Myös tämä mitali hankittiin Vaasan Sotaveteraanimuseon kokoelmiin.

TEKSTI: Ilkka Virtanen

Mitalit Vaasan Sotaveteraanimuseon vitriinissä

EI ENNEN UHKAMME UUPUA VOI
KUIN VAPAA ON SUOMEN KANS
25 II 1918
JP27

SUOMEN JÄÄKÄREILLE
KIITOLLINEN ISÄNMAA
TILL FINLANDS JÄGARE
AV TACKSAMT FOSTERLAND

AD NOBILEM A MCMXVIII
MEMORIAM CVDEND CVR
WASA VRBS
Kuninkaan vuoden 1918 muistoksi
Vaasan kaupungin lyöttämä

OMNI SPE LEGVM FRACTA
CVM DEDECVS INSTAT EN
PATRIAE VINDEX EXORITVR
POPVLVS
Alt' alennuksen, epätoivostaan,
nous' isäin maata kansa suojaamaan

Kolumni • Vesa Valtonen

Perinneyhdistysuudistus

Viime vuoden lopulla julkaistun Perinneyhdistyksen strategian toimeenpano on alkanut. Valituista kehityskohteista on muodostettu alaprojekteja, joita yhdistyksen hallitus ohjaa ja seuraa. Eräät niistä etenevät oletettua nopeammin, kun muutostarpeiden lähtökohdat ovat alkaneet hahmottua.

Tämän vuoden merkittävin projekti koskee koko Jääkäripataljoona 27 Perinneyhdistystä ja erityisesti kaikkia sen osastoja. Puoli vuosisataa sitten rakennettu malli, jossa Perinneyhdistys on rekisteröity yhdistys, mutta sen osastot eivät, on tullut tiensä päähän. Kriittisimmin tämä koskee yhdistyksen toiminnan ja resurssien hallintaa, joista tilin- ja toiminnantarkastajat ovat huomauttaneet yhdistystä jo vuosia. Ylimenokausia ei ole enää tarjolla.

Perinneyhdistyksen osastoja koskeva muutostarve on välttämätön, jotta toiminta on lainmukaista. Tämän ratkaisemiseksi kanslian kehittämisen alatyöryhmän kokoonpanoa laajennettiin osastojen edustajilla ja se aloitti työnsä ripeästi. Työryhmä sai toimeksiannon osastojen puheenjohtajille huhtikuussa järjestetyn lähetekeskustelun pohjalta. Työryhmä valmisti vaihtoehdot hallituksen toukokuun kokoukseen, jossa päätettiin jatkotoimista.

Työryhmän yksimielinen esitys hallitukselle oli, että Perinneyhdistyksen osastot rekisteröityisivät. Siten kukin osasto saa toiminnanvapauden hallinnoida omaisuuttaan ja toteuttaa toimintaansa alueellisten tarpeiden ja

erityispiirteiden mukaan. Vastaavasti rekisteröidyn yhdistyksen velvollisuudet tulevat kunkin osaston vastuulle. 1.7.2023 voimaanastuvan yhdistyslain muutoksen mukaan rekisteröityvät osastot luokitellaan niin sanotuksi mikroyhdistyksiksi, jotka saavat soveltaa kevennettyä tilinpitomenettelyä ja yksinkertaista kirjanpitoa. Pääyhdistykselle jää yhteiset vastuut, kuten jäsenrekisteri ja yhteisten palveluiden järjestäminen. Jatkossa se raportoi kuitenkin vain omasta toiminnastaan yhdistyslain mukaisesti.

Mitä tämä muutos tarkoittaa käytännössä? Eräiden osastojen osalta muutos ei ole kovinkaan draamattinen, koska ne ovat toimineet rekisteröityjen yhdistysten tapaan jo pitkään. Joidenkin jäsenmäärältään pienimpien osastojen osalta toiminnan järjestämiseksi kannattavalla edessä saattaa olla tarpeita yhdistyä muiden osastojen kanssa tai niiden nykyisten jäsenten jatkaa yhdistyksen pääyhdistyksen jäsenenä. Tämä jäsenyy muoto mahdollistetaan uudistuksen yhteydessä.

Suurin käytännön työ on sääntöjen päivittäminen muutosta vastaavaksi. Tavoitteena on, että yhdistyksen säännöt ja periaatteet antavat perustan osastojen säännöille. Työryhmä laatii mallisäännöt ja ohjeen, joiden perusteella osastot voivat toteuttaa rekisteröitymisensä mahdollisimman yksinkertaisesti.

Uusien sääntöjen hyväksyminen edellyttää Perinneyhdistyksen yli-

määräistä kokousta, jotta Perinneyhdistyksen ja osastojen toiminta rekisteröityneenä yhdistyksenä olisi mahdollista vuoden 2024 alusta. Ylimääräinen kokous järjestetään elokuun 26. päivä Helsingissä.

Uudistuksella on Jääkärisäätiön vahva tuki. Jääkärien perinnön vaaliminen on niin kallisarvoista, että perinnetyön ja yhdistystoiminnan järjestämisen täytyy kestää kriittinenkin tarkastelu. Tulevaa toimintaa tukevat strategian muut kehittämisskohteet, jotka ovat jääkärihistoriaa koskevan aineiston arkistointi, digitointi ja järjestäminen kansalaisia palvelevasti sekä viestinnän ja jäsenistömallin kehittäminen.

Uudistamistoimien ohella jääkäriperinnetyötä tehdään jatkuvasti. Eri puolilla Suomea järjestetään hienoja jääkärien perintöä lujittavia tapahtumia. Uusia muistomerkkejä valmistetaan ja vanhojen ylläpitoa jatketaan. Matkoja Latviaan jääkärien jäljille tehdään jälleen aiempaa enemmän. Yksi syy on Karjalaan suuntautuvien sotahistoriamatkojen mahdottomuus Venäjän valittua nykyisen toimintamallinsa. Suomalaisilla on palava tarve päästä tutustumaan esi-isiemme kunnian kentille ja onneksemme nykyisissä liittolaismaissa meidät otetaan kenties vielä iloisemmin vastaan.

Vesa Valtonen

JP27:n perinneyhdistyksen puheenjohtaja

Oili Kilpinen in Memoriam

26.12.1938 – 14.03.2023

Finnentag Hohenlockstedtissa, Jalkaväkiväivät Hammelburgissa, tai jääkäriperinneliikkeen juhla tai tilaisuus Suomessa. Niissä kaikissa tapasimme Oili Kilpisen, joka seurasi uskollisesti miehensä jääkäriperinneliikkeen keskushahmon, sittemmin kunniapuheenjohtajan Asko Kilpisen mukana. Voi sanoa, että kaikki JP27:n perinneyhdistyksen jäsenet tunsivat Oili Kilpisen ja päinvastoin.

Oili Kilpinen syntyi Tapaninpäivänä vuonna 1938 Asikkalan kunnan sihteerin Aarne Tonttilan ja hänen vaimonsa Ailin ensimmäisenä lapsena. Perhe muutti Mäntsälään 1947.

Mäntsälään perustettiin 40-luvun lopussa 8 luokkainen oppikoulu, mistä Oili lakitettiin ylioppilaaksi 1957. Oili menestyi kielissä ja matematiikassa. Hän haki Helsingin Kauppar korkeakouluun syksyllä 1957 ja valmistui ekonomiksi vuoden 1960 lopussa. Minimiajassa!

Oilin elämässä merkitsi ratkaisevaa käännettä, kun hän tapasi merikadetti Asko Kilpisen 1961 ja nuori pari viihittiin heinäkuussa 1962.

Merikadetti Kilpisestä tuli rannikotykistöupseeri ja nuori pari muutti joulun 1962 alla Hangon Rannikkopatteriston Russarön linnakkeelle. Perheen molemmat lapset (Virve 1963 ja Jarkko 1965) syntyivät ankarissa talviolosuhteissa Russarössä..

Siirto Öron linnakkeelle tuli keväällä 1965. Oili oli Russarössä tuurannut linnakkeen kuusiluokkaisen koulun opettajaa. Örossä Oilille tuli myös opettajan sijaisuustehtäviä.

Saarella oli mahdollisuus (kahvipalkalla) myyntityöhön sotilaskodissa. Sotilaskotityöstä tuli sittemmin Oilin tärkein ja merkittävin vapaa-ajan harrastus.

Yliluutnantilla oli vuoden 1966 syksyllä edessään Tykistöskoulun ”kapteenikurssi”! Oili jäi lasten kanssa Öron linnakkeelle. Perheen muutettua Hankoon joulun jälkeen 1967 ja kurs-

sin päätyttyä loppukesällä sekä Askon tultua nimitetyksi toimistopäällikön tehtävään sai Oili työpaikan Regatta – hotellin ja Helkaman Hangon johtajan assistentti /sihteerinä ja tehtävien laajetessa vuosittain.

Syksyllä 1971 oli edessä muutto Tukholmaan. Kapteeniksi ylennetty Asko oli hyväksytty Ruotsin Sotakorkeakoulun (MHS) oppilaaksi. Pian Oili löysi Tukholman Scheraton Hotellista työpaikan.

Tukholmasta palattua Oili suuntautui ”laivarakennuksen alalle”. Työksi tulivat laivojen rakentamiseen liittyvien näyttelyiden suunnittelu pääosin Euroopan suurissa satamakaupungeissa ja Neuvostoliitossa, ja pystytyksen valvonta. Hyvä pääkielien hallinta loi Oilin ekonomitutkinnon rakentamalle perustalle mahdollisuuden työskennellä työalueella, jota ei voi kutsua ”naisvaltaiseksi” alaksi. Jossain näyttelyssä syntyi aikaa myöten Oilille annettu nimi ”Rautarouva”.

Oili aloitti Valmetin Vuosaaren telakan myyntipäällikön sihteerinä elokuussa 1975. Tehtävät laajenivat pian myyntinäyttelyjen alueelle – ensisijaisesti Leningradiin, Moskovaan ja Bakuun sekä myös Euroopan jokiliikenteen satamiin ja joskus jopa USA:ssa. Tehtäviin ilmestyivät mm. laivarakennusalan symposiumien käytännön järjestelyt. Oili viihtyi työssään vaativalla työsaralla.

Oililta meni Valmetin suurin telaka alta ja hän päätyi Wärtsilän Helsingin telakalle, minkä Saarikangas oli ottanut haltuunsa. Sekin vaihtui muutaman kuukauden sisällä Wärtsilä Dieselin pääkonttoriin Arabianrannassa. Wärtsilä Diesel muodosti Oilin ”kotipaikan” liki kymmenen vuotta. Arabian pääkonttori vaihtui Strassburgiin, jossa Oili oli puolisen vuotta ja sen jälkeen Wärtsilän pääkonttorissa Helsingissä ”yhteysupseerina” Strassburgin ja Helsingin välillä. Näyttelytöt jatkuivat, joskin siirtyivät myös suurten dieselmoottoreiden suuntaan.

Tämä kausi loppui taas kerran eversti Kilpisen komennukseen - kolmeksi vuodeksi Saksaan – Bonniniin. Oili soveltui kielitaitonsa ja luonteenkuvansa myötä hyvin kehyksiin. Hän toimi myös ”kakkoskuskina” pitkillä moottoritietaipaleilla entisen Itä-Saksan alueella.

Kilpisten viimeinen etappi puolustusvoimien palveluksessa päättyi Pohjanmaalle – Vaasan Sotilaslääniniin 1995 – 1998. Oili viihtyi hyvin Pojanmaalla ja Österbottenin ruotsinkielisellä rannikolla - ”oli kuin uusi ulkomaanmatka” Oilin käyttämää sanontaa lainatakseni”!

Vaasan jälkeen Kilpisen perhe palasi Helsinkiin. Oleelliseksi osaksi perheen ajankäyttöä tuli jääkäriperinneliike, kun Asko valittiin JP27n perinneyhdistyksen puheenjohtajaksi 2001 ja sen jälkeen Jääkärisäätiön johtoon, mitä tehtävää hän hoiti vuoteen 2015 saakka. Tehtävät edellyttivät runsasta osallistumista perinneliikkeen toimintaan - niin kotimaassa kuin Latviassa ja Virossa, mutta ennen kaikkea Saksassa Oilin seuratussa perinneyhdistyksen kunniapuheenjohtajaksi valittua puolisoaan.

TEKSTI: **Jukka Knuuti, Asko Kilpinen**

Porilaisille jaettiin tietoa Viron Suomi-pojista

Satakunnan osasto järjesti Suomen-Pojat teemaillan Porissa aiheesta Viron Suomi-pojat. He olivat virolaisia vapaaehtoisia jatkosodassa. Suomi-poikia oli noin 3500 ja suurin osa heistä palveli virolaisista muodostetussa jalkaväkirykmentti 200:ssa. Suomen sodan ajan merivoimien vahvuudesta oli kymmenen prosenttia virolaisia. Suomi-poikien tarinasta kertoi Pertti Ramstedt.

Virolaisten vapaaehtoisten roolia verrattiin aikanaan suomalaisten rooliin Viron vapaussodassa 1918–20, missä taistelleita suomalaisia vapaaehtoisia johtivat jääkärit. Viron vapaussotaan osallistui runsaat 3000 suomalaista.

Soome-foisid-tarinan kertoi Pertti Ramstedt

Virolaisten vapaaehtoisten tunnuslause 1944 oli Soome vapandus – Eesti au (Suomen vapaus – Viron kunnia). Tilaisuuden päätteeksi katsottiin

Kiiluvees – Vanavedessä dokumenttielokuva.

Suomi-poikien tarina kiinnosti, sillä sitä oli kuulemassa runsaat 80 henkeä.

Suomen merivoimien vahvuudesta kymmenesosa oli virolaisia

Suomen-pojat (viroksi soomepoisid) olivat Suomen puolella jatkosodassa taistelleita virolaisia vapaaehtoisia. Osana muita suomensukuisia vapaaehtoisia virolaisia oli Suomen puolustusvoimissa 3 350–3 400. Suomen rintamalla virolaisia kaatui tai katosi 198. Heistä 16 kaatui palvellessaan merivoimissa. Merivoimien vahvuudesta noin kymmenen prosenttia oli virolaisia. Suurin osa virolaisista kuului Jalkaväkirykmentti 200:aan, jonka vahvuus oli noin 1 850 miestä.

Viroon Suomi-poikia palasi runsaat 1 900 miestä. Virossa heistä kaatui Narvan taistelussa vajaat 200. Ruotsiin, Kanadaan ja muualle länteen heitä siirtyi runsaat 1 200. Suomeen jäi 163 miestä. Suomen-poikien kunniamarssi on "Teid me tervitame", "Teitä me tervehdimme". Suomen-poikien arvostus on Virossa korkealla.

Kun Elisabeth Rehn toimi Suomen puolustusministerinä, hän vaikutti siihen, että Suomen valtio maksoi kullekin Suomen-pojalle kertakorvauksena 2 000 markkaa vuonna 1993. Tämän jälkeen vuodesta 1995 alkaen Suomi on kustantanut heille myös kuntoutusta ja maksanut rintama-avustusta. Heille myönnettiin myös jatkosodan muistomitali.

Jalkaväkirykmentti 200:lla ja Suomen-pojilla on Virossa museo Saadjärven luontomuseossa. Suomen-pojille on pystytetty muistokivi Tallinnan Metsäkalmistoon. Merivoimissa kaatuneiden virolaisille on kiinnitetty muistolaatta Suomenlinnaan. Virolaisten vapaaehtoisten koulutus oli keskitetty sodan aikana Luumäen Taavettiin, jonne on pystytetty Jalkaväkirykmentti 200:n muistomerkki.

Kannaksen taistelut 1944 ja Siperian leirit

Yksi Suomi-poika eteni everstiluutnantiksi

Suomi-pojista loi komeimman sotilasuran Sven Ise. Hän käi Suomessa jatkosodan aikana reserviupseerikoulun ja kunnostautui sodassa niin, että hänelle myönnettiin IV luokan vapaudenristi. Hän kävi Suomessa, mutta Valpo luovutti hänet Neuvostoliittoon. Viroon hän pääsi palaamaan vasta Stalinin kuoltua 1953.

Kun vapautuneen Viron puolustusvoimia alettiin luoda 1991, oli upseereista huutava pula. Silloin tarvittiin Sven Iseä ja hän eteni lopulta everstiluutnantiksi. Tutustuin häneen, kun Suomi tuki ”uuden” Viron puolustusvoimien rakentamista ja pääsin noihin tehtäviin palvellessani Puolustusministeriössä.

Jälleen kerran virolaiset olivat Helsingissä keskustelemassa Suomen tuesta Viron puolustusvoimille. Vieraiden saapumispäivänä syötiin illallinen Katajanokan kasinolla. Tilaksi oli valittu luonnollisesti Korsukabinetti. Ja aluksi piti tietysti nauttia Marskin malja. Näin tehtiin ja sanottiin terviseks (kippis viro kielellä). Mutta Sven Ise veti ryydyn väärään kurkkuun ja alkoi yskiä aivan hillittömästi. Katsoin kauhuissani vieressäni yskivää Sveniä. Ehdin jo pelätä hänen menehtyvän. Olisihan se ollut kornia,

Everstiluutnantti Sven Ise.

että Kannaksen 1944 taisteluista ja Siperian leireiltä selvinnyt veteraani kuolisi Katajanokan kasinon Korsukabinetissa Marskin ryyppyyn. No loppuihan se yskä ja illallinen jatkui.

Toisen kerran oltiin neuvotteluissa Tallinnassa puolustusministerin mi-

nimaalisen pienessä työhuoneessa. Suomi oli noihin aikoihin ostanut runsaasti kalustoa sortuneesta DDR:sta. Ostosten joukossa oli 122 mm:n haupitseja, jotka korvasivat meillä sodan varalta varastoidut 105 mm:n haupitsit (105 H 61-37). Tehtäväkseni oli tullut tarjota noita tykkeitä virolaisille. Jäi mieleen Sven Isen vastaus: kyllä ne Viron puolustusvoimille kelpaavat. Nyt meillä valmistuu upseereita, jotka eivät ole koskaan edes nähneet tykkiä.

Ja hanke eteni menestyksekkäästi. Kutsuttiin virolaista henkilökuntaa Suomeen tutustumaan tykkeihin ja harjaantumaan niiden käyttöön. He puolestaan kouluttivat myöhemmin asevelvollisia tykkimiehiksi. Kaikkiaan lahjoitimme Viroon 40 tykkiä ja olimme ensimmäinen maa, joka lahjoitti aseita Baltian maihin.

Sven ise oli mielenkiintoinen henkilö. Voisi kuvitella, että Kannaksen kesän 1944 taistelut läpikäynyt ja Siperian leirit kokenut mies olisi raudanluja ja armoton hahmo. Mutta Even Ise oli kaikkea muuta. Sen ystävällisempää isoisätyyppiä olisi voinut kuvitella. Hän 86-vuotiaaksi.

TEKSTI: **Jukka Knuuti**

Helsinki- Uusimaan tuleva syysretki

Helsinki-Uusimaa osaston kevätretki Mustio-Dragsvik oli menestys. Seuraavaksi suunnittelemme mahdollisesti jo syksylle pienempää reissua, arki-iltapäivänä-iltana Kirkniemen kartanoon ja Kaarteeseen Sotamuseoon. Tapahtumista tiedotetaan kotisivulla jp27.fi, Facebook-sivulla Jääkäripataljoona 27 ja sähköpostilla jäsenrekisteristä.

Kirkniemen kartano on yksi Suomen ylhäisäateliston kartanoista ja sen historialliset vaiheet liittyvät suurvalta-ajan mahtisukuihin ja toisaalta marsalkka Mannerheimin viimeisiin vaiheisiin.

Säkylän Jääkäri Tammi täytti 50 vuotta

Porin prikaatissa juhlistettiin Säkylän multiin juurtuneen jääkärimuistomerkin ensimmäistä puolta vuosisataa. Jääkäri Tammi -nimen saanut taimi istutettiin nykyiselle paikalleen lähes tasan 50 vuotta sitten muistuttamaan nykypolville Jääkäri liikkeen ja jääkärien merkityksestä itsenäisen Suomen ja sen puolustusvoimien kehityksessä.

Tammen istuttamisen idean isä oli Maanviljelysneuvos Pentti Perttuli, joka toimi aikoinaan Länsi-Suomen sokeritehtaan toimitusjohtajana Säkylässä. Hän oli myös reservin majuri ja sotaveteraani, jonka toiminta on tullut tutuksi jatkosodasta kirjoitetun ja filmatisoidun Rukajärven tien tarinassa. Perttuli on Osasto Perkolan vänrikki Perkola.

Perttuli kuvasi jääkäriaatteeseen innostumistaan seuraavasti (Parole 3/2008): Itse olen jo koulupoikana lukenut useampaankin kertaan jääkärikapteeni Sulo-Veikko Pekkolan muistelmakirjan ”Herrana ja heittäjänä”. Saksaan jääkäriksi lähtenyt Pekkola oli pitkä ja railakka kaveri ja railakasta oli hänen kerrontansakin. Kävin 1930-luvulla samaa koulua kuin Pekkola, ja hänet mainittiin silloin suurena idolina meidän nuorempien keskuudessa.

Pentti Perttuli matkusti työnsä puolesta usein Saksaan ja vieraili myös Hohenlockstedtissa, jossa jääkärien Lockstedter Lager-koulutuskeskus sijaitsi. Sen kunniaehdossa, jossa sijaitsee Lauri Leppäsen muotoilema jääkärimuistomerkki, kasvaa suomalainen rauduskoivu. Liekö tästä tullut idea tuoda taimi Suomeen ja istuttaa se tukemaan Säkylään siirtyneen Porin prikaatin sotilaiden maanpuolustustahtoa. Näin aprikoi myös Perttulun poika Tapani, joka oli saanut olla todistamassa taimen eri vaiheita.

Tammen taimi tuotiin Hohenlockstedtista

Taimen tarina alkoi vuonna 1971, kun se irrotettiin 15–20 sentin mittaisena

Jääkäri tammi 29.8.2022 – Tammi pitää jääkärivärinsä talveen asti. Kuva: Vesa Valtonen

alkuperäiseltä paikaltaan ja siirrettiin muutaman muun vastaavan taimen ryhmässä Suomeen ja istutettiin väliaikaisesti Lännen Tehtaitten alueelle puutarhuri Jorma Puumalaisen omakotitontille.

Taimea koskevista toimenpiteistä vastasi toimikunta, johon kuuluivat Porin Prikaatin komentaja, eversti Tauno Sutela, puutarhuri Jorma Puumalainen, Pentti Perttuli ja varuskunnan alueen vastaava puutarhuri. Seuraava vaihe ajoittuu kevääseen 1973, jolloin taimi istutettiin uudelle sijoituspaikalle Porin Prikaatin alueelle. Paikka oli valittu eversti Sutelan suosituksesta.

Taimi kasvoi hyvin ja vahvistui. Seuraava merkittävä tapahtuma oli vuonna 1980, jolloin Vapaussodan Perinneliitto kokoontui kesäpäivilleen Porin prikaatiin Säkylään. Kesäpäiville kutsuttiin kunniavieraisiksi jääkäreitä. Tällöin syntyi ajatus, että

vapaussoturien kesäjuhlassa ja jääkäri veteraanien läsnä ollessa taimi saisi virallisesti kunnianimen Jääkäri Tammi. Taimella oli tuolloin ikää noin yhdeksän vuotta. Sen korkeus oli yli puoli metriä, oksisto ja lehdistö vahvat ja tuuheat.

Niinpä heinäkuun 26. päivänä 1980 yksitoista jääkäriä, jääkärikenraali A.E. Martolan johdolla, asettui rivien tammen kohdalle varuskunnan pääväylällä. Juhlapäivän isäntinä olivat Vapaussodan Perinneliiton silloinen puheenjohtaja, kenraaliluutnantti Erkki Setälä, kenraaliluutnantti Börje Backström ja kenraalimajuri Jouko Hynninen. Jääkärikenraali A.E. Martola luovutti Jääkäri Tammen ja siitä kertovan omistuslaatan virallisesti Porin Prikaatille. Jääkäriperinneyhdistystys puolestaan palkitsi maanviljelysneuvos Perttulun Kunniakilvellään.

Jääkäri tammen tarina taltioitiin kirjaseksi vuonna 2008, johon koot-

tiin tammen tarinan vaiheet ja otteita Perttulin puheesta tilaisuudesta. Julkaisun toimittajana oli Paaavo Peltola JP 27 perinneyhdistyksen Satakunnan osastosta, tukijanaan teollisuusneuvos Esko Eela ja Lännen Sokeri. Kirjasta on jäljellä muutamia kappaleita ja luonnollisesti digitoitu versio. Yksi kappale luovutettiin Hohenlockstedtin Wasserturm-museolle.

Jääkäritammen 50-juhlia viettämään kokoontui 24. toukokuuta tammen vaiheisiin vaikuttaneita henkilöitä ja heidän jälkeläisiään sekä perinneyhdistyksen jäseniä. Pentti Perttulin poika Tapani Perttuli lahjoitti Porilaismuseolle isänsä digitoitun sotapäiväkirjan ja hänen kirjoituksistaan kootun uniikin julkaisun. Porin prikaatin komentaja piti tammen luona puheen, josta on otteita tässä artikkelissa. Muisteluita jatkettiin Huovinrinteen upseerikerholla, jossa kokemusasiantuntijoiden kertoma hiljainen tieto jaettiin yhteiseksi historiaksi.

Tänään jo komeaksi kasvanut Jääkäri Tammi tervehtii vehmaana tä-

Porin prikaatin komentaja ja JP27:n perinneyhdistyksen puheenjohtaja prikaatikenraali Vesa Valtonen puhuu. Kunniavartijat ovat Satakunnan jääkäripataljoonan aliupseerioppilaita. Kuva: Jääkäri Salonen.

män päivän jääkäreiden perillisistä. Se tervehtii prikaatissa palvelevia maanpuolustajia, jotka saavat ammentaa voimansa jääkärien esimerkistä, rohkeudesta ja epäitsekkydestä.

TEKSTI: **Vesa Valtonen**

Jääkäri tammen muistolaatta. Kuva Jääkäri Salonen.

Jääkäri tammen syntymäpäivän juhlijat vasemmalta eversti Marko Kivelä, Pekka Lehtiö, Seppo Lerkki, Kyösti Vuontela, Vesa Valtonen, Esko Eela, Mauri Ikonen, Tapani Perttuli, Matti Honko. Kuva: Jääkäri Salonen

Kolumni • Jukka Knuuti

Ahvenanmaalle on syntynyt viides kolonna

Demilitarisoitua statustaan hartaasti ja menestyksellä puolustaneen Ahvenanmaan status on murtunut. Ja mikä pahinta, puolustus on murtumassa sisältäpäin. Demilitarisointisatujen saarille on syntynyt viides kolonna: reserviläisyhdistys, Ålands reservister rf.

Kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaun, alkoivat monet Ahvenanmaalla pohdita, miten he voisivat varautua jopa pahimman varalle. Kun paikallislehdessä julkaistiin uutinen reserviläisyhdistyksemme perustamisesta, niin monet ottivat meihin yhteyttä ja kysyivät, miten pääsevät mukaan toimintaan. Näin kertoo yksi yhdistyksen perustajajäsenistä, Jonas Back. Hän ja yhdistyksen muut perustajajäsenet ovat suorittaneet vapaaehtoisen varusmiespalveluksen Uudenmaan prikaatissa Dragsvikissa.

Reserviläisyhdistyksen tavoitteena on Backin mukaan saada toiminta käyntiin mahdollisimman nopeasti. Erityisesti ampumatoiminta halutaan saada liikkeelle nopealla aikataululla. Kun saamme oman ampumaradan, niin aloitamme välittömästi pistooli- ja kivääriammuntakurssit. Yhdistys pystyy järjestämään monipuolisesti juuri sitä toimintaa, jota ahvenanmaalaiset nyt toivovat.

Ahvenanmaan reserviläisille yksi tärkeimmistä syistä käynnistää toiminta oli, että he halusivat aloittaa SRA:n harjoittelun. Kun saamme oman ampumaradan, niin aloitamme välittömästi SRA-kurssit. Pyrimme myös käynnistämään pistooli- ja ki-

väärikurssit. Nämä ovat suunnattu erityisesti niille, jotka eivät aloita SRA:ta, mutta ovat kiinnostuneet tuliaseiden turvallisesta käsittelystä. Näiden lisäksi olemme suunnitelleet myös tarkka-ammunnan kurseja, sanoo Back.

Ja mitäpä tuo sovellettu reserviläisammunta (SRA) sitten on?

Se on tarkoitettu reserviläisten tilanteenmukaisen ampumataidon kehittämiseen. SRA:ssa käytetään pääasiassa itselataavaa reserviläiskivääriä tai karbiinia eli nykyaikaisen sotilasaseistuksen kaltaisia aseita, mutta myös pistoolia, haulikkoa sekä tarkkuuskivääriä.

Sarjatuliaseiden käyttöä ei ole erikseen kielletty kilpailuissa, mutta sarjatulen käyttö on kielletty, jollei sitä erikseen sallita. Jokaista yhtäjaksoista ampumasuoritusta vastaavaa rastia varten laaditaan kuvitteellisen taistelutilanteen mukainen ampumatehtävä, jonka ampuja suorittaa ennalta annetun tilannekuvauksen edellyttämällä tavalla. Rasteihin kuuluu usein nopeatempoista liikkumista, lippaanvaihtoja, ovien avaamista yms. ampumasuoritusta monipuolistavaa toimintaa. Rastilla on usein liikkumista ja ampumista rajoittavia ja ohjaavia rakenteita, kuten seiniä, rikelinjoja ja tunneleita.

SRA:ssa siis harjoitellaan ihan oikeasti sodankäyntiä.

Mutta mitäpä Ahvenanmaan poliittinen johto tykkää tällaisesta militarismista maakunnassaan? Ei se tykkääkään. Maakuntanhallitus ei

olisi sallinut ”perustaa reserviläisjärjestöä, jolla on ”ilmeinen sotilaallinen kytkentä”. Mutta maakuntahallitus ei voinut pysäyttää hanketta, koska sillä ei ollut asiassa päätösvaltaa. Lupaviranomainen oli aluehallintovirasto, joka pyysi lausuntoa sekä puolustusta ulkoministeriöltä.

Puolustusministeriössä ei löydetty Ahvenanmaata koskevista kansainvälisistä sopimuksista asiaan liittyen rajoituksia, joten ministeriöllä ei ollut vastalauseita yhdistyksen perustamiselle.

Puolustusministeriön hallitussihteeri, varatuomari Timo Tuurihalme korostaa, ettei Ahvenanmaan demilitarisaatio vaikuta yksityishenkilöiden harrastuksiin. Jos siellä on ihmisiä, jotka ovat kiinnostuneita reserviläis-toiminnasta, niin antaa mennä vaan. Hyvä homma, kun ovat sellaisen perustaneet.

Voisi kuvitella sotaministeriön juristin naureskelleen tuota lausuntoa antaessaan.

Ålands reservistejä oli perustamassa runsaat kymmenen reserviläistä. Yhdistys uskoo saavansa heti ensimmäisenä toimintavuotenaan pari sataa jäsentä. Potentiaalisia jäseniä koulutetaan Nylands brigadissa, missä jokaisessa saapumiserässä on aina joku-
nen vapaaehtoinen Ahvenanmaalta.

Toivotamme menestystä Ålands Reservisteille heidän jäsenhankintakampanjassaan ja alkavassa ampumatoiminnassa.

Tässä jääkärilipputaalussa eivät faktat ole paikoillaan

Netissä kaupataan tämmöistä taulua jääkärilipusta. Tekijästä ei ole tietoa, mutta oheisessa laatikossa on tilaus- ja maksuohjeita. Myyjän puhumatkanaan tekijän nimeä ei näy missään.

Tekijä ei ole ollut selvillä jääkärihistoriasta. Lipun kantajalla on saksalainen sotilaspuku vuodelta 1917. Kuvan Jääkärilippu on kuitenkin lipun kolmas ”painos”, joka otettiin käyttöön 1989. Se eroaa alkuperäisestä jääkärilipusta kahden ominaisuuden osalta. Oikeassa jääkärilipussa leijonalla on kaksoishäntä, mutta kaupatun taulun lipun leijona on tavallinen vaaku- naleijona.

Myös lipun sininen risti on liian tumma. Alkuperäisen lipun sininen oli huomattavan vaalea. Sen voi todeta esimerkiksi jääkärien paluuparaatin 26. helmikuuta 1918 kuvista.

Jääkärilipun leijonalla on kaksoishäntä. Nykyisen 2013 käyttöön otetun Jääkärilipun sininen on tummempi, kuin alkuperäisessä lipussa. Lippua tehtäessä ei ollut saatavissa oikean sinistä silkkiä.

Jääkärilippu canvastaulu, koko noin 30 cm x 40 cm + kehys (postitan valmiiksi kehystettynä). Hieno esim. lahjaksi ja/tai yrityksen sisustukseen. Voi maksaa mun suomalaiselle pankkitilille tai paypalilla. Murto-osa myynnissä huuto.netissä, kysy jos haet jotakin tiettyä. HUOM. TOIMITUSAIKA VOI OLLA NOIN 1–3 VIIKKOA MAKSUSTA. Postitus Ruotsista Suomeen hyvin pakattuna ja vakuutettuna, postitus kestää normaalisti noin 3–6 arkipäivää. Luotettavaa kaupankäyntiä jo viidellä vuosikymmenellä ympäri maailmaa. Asiakkaita yli 50 eri maasta.

Netissä kaupatun jääkärilipun kuvan tekijällä eivät historiatiedot ole olleet kohdallaan. Saksalaiseen vuosimalli 1917 univormuun pukeutunut sotilas kantaa 1989 käyttöön otettua Jääkärilippua.

Lipunkantajalla on saksalainen teräskypärä, mutta suomalaiset jääkärit eivät sellaisia käyttäneet. Eikä lippua paljon Libaussakaan paljon kanniskeltu, sillä se luovutettiin pataljoonalle vasta jääkärivalan vannomispäivänä 13. helmikuuta 1918.

Myös lipun kantamista kummastuttaa. Noin ei Jääkärilippua ole varmasti koskaan kannettu. Kerran näin ruotsalaisessa sotilasparaatissa lippua kannettavan kuvan osoittamalla tavalla.

Kun taulun kuva oli JP27:n perinneyhdistyksen facebook-sivulla, Tuomo Äl lähetti kuvan vanhoista saksalaisista tupakka-askin keräilykorteista. Sarja oli nimeltään Serie 1: Fahnen und Standarten der alten Arme (Vanhan armeijan lippua ja standareja). Noissa saksalaisissa korteissa kannetaan lippua olalla, kuten Preussilaisen Kuningatar Elisabetin kaartin 3. krenatööriyrykmentin lippua.

TEKSTI: Jukka Knuuti

Preussilaisen Kuningatar Elisabetin kaartin 3. Krenatööriyrykmentin lippu muistuttaa hätkähdyttävästi jääkärilippua.

JP 27:n perinneyhdistyksen puheenjohtaja etsimässä jääkäriyhteyksiä Pohjanmaan jääkäripataljoonalle

Porin prikaatin komentaja, prikaatikenraali Vesa Valtonen ja prikaatin Pohjanmaan jääkäripataljoonan komentaja, everstiluutnantti Paavo Kärnä vierailivat 15.–16.5.2023 Pohjanmaan aluetoimistossa ja kävivät keskusteluja ja neuvotteluja eri kokonaisturvallisuuden parissa toimivien viranomaistahojen kanssa. Kun prkenr Valtonen on myös JP 27 Perinneyhdistyksen puheenjohtaja, matkaan sisältyi virkatehtävien ohella keskustelutilaisuus paikallisten jääkäriperinteen vaalijoiden kanssa. Vieraat ja JP 27 PY:n Vaasan osaston johtokunnan jäsenet tapasivat Pohjanmaan Maanpuolustuskillan ylläpitämässä Vaasan Sotaveteraanimuseossa järjestetyssä kahvi- ja keskustelutilaisuudessa.

Keskusteluissa käsiteltiin erityisesti jääkäriperinteen vaalimiseen liittyviä ajankohtaisia aiheita. Tilintarkastajien aloitteesta JP 27 Perinneyhdistys on käynnistänyt toiminnallisen rakenteensa uudistamisen. Tavoitteena on erityisesti kirjanpitolakiin perustuva taloushallinnon uudistaminen. Alustavien selvitysten perusteella parhaaksi vaihtoehdoksi on osoittautumassa rakenne, jossa nykyiset statukseltaan epäviralliset osastot muuttuvat rekisteröidyiksi yhdistyksiksi ja hakeutuvat Perinneyhdistyksen jäsenyhdistyksiksi. Henkilöiden jäsenyys Perinneyhdistyksessä toteutuisi siis jatkossa alueellisten yhdistysten kautta. Perinneyhdistys huolehtisi jatkossakin jäsenrekisterin ylläpidosta ja jäsenmaksujen perinnästä. Muutos ei myöskään vaikuttaisi esim. jäsenlehti Parolen tuloon. Useille osastoille ja erityisesti jäsenkunnalle muutos ei juuri näkyisi

Arvovieraat, prikaatikenraali Vesa Valtonen ja everstiluutnantti Paavo Kärnä istahtivat hetkeksi JR 61:n komentajan, eversti Alpo Marttisen rintamakäytössä olleisiin korsutuoleihin.

Muistoksi ja kiitokseksi vierailusta Vaasan osaston puheenjohtaja Raimo Latvala luovutti komentajille kirjan Jääkärihaudat ja Jääkärimuistomerkit Pohjanmaalla.

käytännön toiminnassa. Esimerkiksi Vaasan osasto on jo pitkään toiminut sääntöineen, kokouskäytäntöineen ja taloudenpitoineen kuin se olisi rekisteröity yhdistys. Osaston onkin ollut helppo tukea esitettyä toteutusmallia.

Porin prikaatin sotilaallisen vastuualueen muodostavat Manner-Suomen lounaiset ja läntiset maakunnat Varsinais-Suomesta Keski-Pohjanmaalle sekä Ahvenanmaan maakunta. Prikaatilla on kaksi varuskuntaa, Säkylässä ja Niinisalossa. Lähinnä asevelvollisuus- ja reserviläisasioiden käsittelyä ja paikallisten yhteistyösuhteiden hoitamista varten prikaatin alaisuudessa toimii kaksi aluetoimistoa: Lounais-Suomen ja Pohjanmaan aluetoimistot.

Tykistövaruskuntaan tuli jääkäripataljoona

Niinisalo on ollut perinteisesti tykistövaruskunta. Vuoden 2015 uu-

distuksessa Niinisalon toiminnot tulivat osaksi Porin prikaatia. Tällöin varuskuntaan perustettiin myös uusi joukko-osasto, Pohjanmaan jääkäripataljoona. Prikaatin tavoitteena on saada uudelle pataljoonalle lisää tunnettuutta ja kytkeä se sopivalla tavalla muistomerkein tai muuten pohjalaiseen jääkäriperinteeseen. Kun Vaasalla on vaalittavanaan pitkät jääkäriperinteet ja tapahtumat on dokumentoitu jälkipolville säilytettäväksi lukuisin muistomerkein, niin vieraat olivat erityisen kiinnostuneita eri toteutustavoista. Asian tiimoilta on tarkoitus jatkaa yhteydenpitoa myös tulevaisuudessa.

Vaasan Sotaveteraanimuseolla oli suuri ilo ja kunnia tarjota tilat keskustelutilaisuuden järjestämiselle. Vaikka vieraiden aikataulu oli kireä, he saivat kuitenkin yleiskuvan museon toiminnasta ja esillä olevasta aineistosta. Museon näyttelyyn kuu-

luu mm. verrattain hyvä kokoelma jääkäriiliikettä käsittelevää aineistoa. Ja ehtivät vieraat myös hetken kokeilla esillä olevaa Raatteen tien ja Viipurin Tienhaaran sankarin, eversti ja Mannerheim-ristin ritari Alpo Marttisen korsukalustoa. Korsukalusto on tehty rintamaolosuhteissa Syvärillä ja se on JR 61:n (”Sekstiettanin”) miesten lahja kunnioitetulle ja suosituille komentajalleen.

TEKSTI: Ilkka Virtanen

Jääkäriperinnetietoa RUK:n kurssille 89

RUK:n kurssi 89 vuosilta 1955–56 koontui 14. toukokuuta Suomalaiselle klubille muistelemaan menneitä. Mukana oli 12 veteraania. Kurssin vanhin oli Erkki Pekki ja häntä oli pyydetty kertomaan, kuinka jääkäriperinteitä nykyään pidetään yllä. Erkki kuului aikanaan JP27:n perinneyhdistyksen edeltäjään Jääkäriinööriin ja oli JP27:n perinneyhdistyksen kantavia voimia. Hän toimi Väinö Valveen aikana mm. Jääkärikerhon sihteerinä. Nimi Jääkärikerho on Erkki Pekin keksimä. Veljeslounaalla Erkki Pekki (keskimäinen tuoli) aloitti kertomisen ja Parolen päätoimittaja Jukka Knuuti jatkoi. Jokaiselle osallistujalle jaettiin Parolen numero 1/2023. Se oli sopiva esityslista jääkäriperinteen esittelylle. Olihan siinä sopivasti tarinaa jääkä-

riliikkeen 105-vuotistapahtumista, kuten jääkäriinäyttelystä Liepajassa, jääkärien paluun 105-vuotisjuhlasta

Vaasassa ja Finnentagista Hohenlockstedtissa.

Piirongin aarre oli Jääkäriyijyn malli

Toista vuottaan Taideteollisuusalan perustutkinto käsityön ohjaustoinnin osaamisala opiskeleva Anneli Hätinen haki Ingmanedulle opiskelemaan toivossa päästä kutomaan mm. perinteistä ryijyä. Annelin onneksi mahdollisuus saapui Heikinheimoilta Keski-Suomesta ja he halusivat teettää itselleen ryijyn nimeltä Jääkäriyijy Kajastus.

Heikinheimot olivat löytäneet suvussa kulkeneen vanhan piirongin keskimmäisestä laatikosta vanhan ryijyohjeen, jossa lankamallit olivat vielä kiinni. Lankojen kirkas väri oli säilynyt hyvin kaapin pimeydessä. Ryijyohjeen takapuolella luki teksti: ”Mallin omistaja yksinoikeudella rouva Aino Heikinheimo. Alli Kivivuori – Turunen”.

Ensimmäisenä Heikinheimot soittivat Suomen käsityön museoon

varmistaakseen saavatko he teettää kyseisen ohjeen mukaan ryijyn ja vastaus oli myönteinen takapuolella olevan tekstin ansiosta.

Heikinheimot alkoivat etsimään kutojia ja lopulta saivatkin vinkkiä viitasaarelaiselta artesaanituttavaltansa mahdollisista kutojista ja niin he soittivat Ingmanedulle.

Ryijy ei ole ensimmäinen, joka kyseisellä ohjeella on tehty. Aluksi ryijyjä ilmeisesti kudottiin kaksi kappaletta. Toinen kudottiin omaan kotiin, toinen saksalaiselle upseerille. Se mihin ryijyt ovat kadonneet talvisodan mylerryksessä ei ole tiedossa.

Anneli oli innoissaan päästä tekemään ryijyä näyttötyönään.

Tekemistä riittää, helpot, vähäväriset rivit menevät 30 minuuttiin kun taas vaikeat ja moniväriset rivit menevät helposti tuntiin. Alussa yhden ri-

vin solmimiseen meni yksi tunti, sillä tämä ryijy on Annelin ensimmäinen mitä hän tekee.

Teos koostuu yhteensä 18 000 nukasta ja yksi nukka koostuu yhteensä neljästä langanpätkästä, jotka solmitaan yhteen kangaspuissa.

Anneli päätti käyttää tähän työhön suomenlampaan villaa, Sirkka -ryijylankaa ja loimilankana kalalankaa. Ryijy on kooltaan iso, noin 120x150 cm. Työssä oleva jääkäriaihe tuli Risto Heikinheimon vanhemmilta; isä oli jääkäriupseeri ja äiti sotilaskotisisar. Työstä heijastuu helposti sanoma suomalaisuudesta, itsenäisyydestä sekä toivosta ja uskosta isänmaahan. Aiheet olivat suuret silloin, kun ryijyä suunniteltiin ja saman sanoman voi saada myös nyky maailman tilanteesta.

Anneli iloisena valmiin ryijyn kanssa.

Valmis ryijy on ripustettu Ingmannin C-talon seinällä.

Annelin mieluisin kohta työtä tehdessä oli metsä, joka sijaitsee ryijyn alaosassa. Vaikka nukan solmimisessa se tuottikin hiukan sompailuja piirroksen rajojen epätarkkuudella, metsän monivärisyys ja -mutkaisuus tuotti mukavasti haastetta. Ryijyn vaikein kohta oli työn yläosassa komeileva jääkärimerkki, joka aiheutti miettimistä: ”Jääkärimerkissä oli tulkinnanvaraisia kohtia, jotka ovat mietityttäneet. Esimerkiksi missä värien rajat menevät.

Olisiko mallikuva tehty päreen valossa ja tuottanut suunnittelijalokin hankaluuksia.” Anneli miettii. Muutoin ryijyn symbolit ovat olleet helppoja tehdä eivätkä ole tuottaneet vaikeuksia solmimisessa.

Tulkinnanvarainen ohje ei ollut ainut hankala osa ryijyn valmistamisessa, oikean väristen lankojen etsiminen tuotti myös omat haasteensa. Alkuperäiset tupsut ovat luultavasti haalistuneet vuosien varrella. Vaikka nykyajan lankavalikoima ylittyy

moneen sataan vaihtoehtoon, täysin samanvärisiä lankoja oli vaikea löytää työtä varten. Anneli oli silti iloinen, että työssä käytetyt langat ovat todella lähellä aitoja värejä.

TEKSTI: **Rosa Parviola**

KUVAT: **Rosa Parviola ja Anneli Hätinen**

Jääkärisäätiö jakoi apurahoja

Jääkärisäätiön hallitus kokoontui toukokuun alussa kevätkokoukseensa. Kokous pidettiin Kaartin Jääkärirykmentin Jääkäritalossa Santahaminassa ja siinä käsiteltiin vuoden 2022 toimintakertomus ja tilinpäätös sekä päätettiin apurahoista.

Apuraha-anomuksia oli tullut 11 kappaletta, joista kolmen todettiin täyttävän säätiön sääntöjen ehdot ja muutoinkin nähtiin merkittäviksi tukikohteiksi. Tuen saaja olivat:

1. JP27 Etelä-Pohjanmaan alaosaan hankkeeseen Latviassa olevan suomalaisten jääkärien hautausmaakerkin kunnostamiseen 2.000 euroa.
2. Kirjailija, toimittaja Harri Mustonen tietokirjaan jääkärikenraalimajuri Aarne Snellmanista 2.000 euroa.
3. Pertti Honkala ulkomailla kuolleiden jääkäreiden tietojen selvittämiseen, hautojen selvittämiseen ja dokumentointiin 1.000 euroa.

Kokouksen päätteeksi Jääkärisäätiön hallitukseen kuuluva Puolustusvoimain komentaja, kenraali Timo Kivinen piti ajankohtaiskatsauksen. Lisäksi Kaartin Jääkärirykmentin esikuntapäällikkö everstiluutnantti

Matti Heininen alusti rykmentin toiminnasta.

TEKSTI: Jääkärisäätiön hallituksen puheenjohtaja Prikaatikenraali (evp) **Pertti Laatikainen**

Säätiön hallituksen jäsen Kari Heiskanen (oik.) luovutti Kaartin jääkärirykmentin esikuntapäällikkö everstiluutnantti Matti Heinisen haltuun kalterijääkäreiden jäsenmerkin kopion. Kalterijääkäreitä olivat jääkäriiliikkeen osallistumisen vuoksi Pietariin Spalernajan vankilaan teljettyjä miehiä. Jäsenmerkki on kullasta valmistettu avain, joka on pienoismalli Spalernajan vankisellin avaimesta, säilytettäväksi Perinnetalon historiallisten esineiden kokoelmassa. Kari Heiskanen lisäksi, jääkärikenraalimajuri Juho Heiskanen oli sekä jääkäri että kalterijääkäri. Kuva Jukka Eklén

350 000 kuorma-autoa, 14 000 panssarivaunua, 22 000 lentokonetta Lend and Lease apu pelasti Neuvostoliiton II maailmansodassa

Joidenkin jälkiviisaiden mukaan Saksan kohtalo ratkesi jo joulukuussa 1941, kun Japani veti Yhdysvallat mukaan maailmansotaan hyökkäyksellään Pearl Harboriin. Sen jälkeen Englanti onnistui vähitellen houkuttelemaan Yhdysvallat tukemaan Euroopan puolustamista Saksaa vastaan. Sen rajaton sotateollisuuskapasiteetti valjastettiin tuottamaan aseita ja kaikenlaisia tarvikkeita suunnattomasti määrät paitsi omaan tarpeeseen myös Englannille ja ennen muuta Neuvostoliitolle. Yhdysvaltojen apu toteutui aina vuoteen 1944 saakka ”Lend and Lease” -sopimuksen puitteissa. Se sai suorastaan käsittämättömät mittasuhteet. On näin jälkeen päin mahdotonta ymmärtää, miten Neuvostoliitto olisi ikinä selvinnyt ilman tätä apua. Apua, josta se on sotien jälkeen visusti vaiennut. Suuri Isänmaallinen Sota on edelleen myytti, johon ei saa kajota!

Ohitamme tässä lähes vain maininnalla sen, että Yhdysvallat ja Englanti olivat jo 1930-luvulla merkittävästi tukeneet sotaan varustautuvaa Neuvostoliittoa teknologiasirroilla auto- ja lentokoneiteollisuudelle. Siihen sisältyi niin tietoa, taitoa kuin tekniikkaakin. Talvisodassa suomalaiset saivat sota-

saaliiksi suuria määriä esimerkiksi Fordin tekniikkaan perustuvia keveitä kuorma-autoja ja erilaisia englantilaisen Vickers-panssarivaunun mallin mukaan Neuvostoliitossa rakennettuja T-26 -panssarivaunuja.

Kesällä 1944 puna-armeijan tärkein taistelupanssarivaunu oli T-34 eli Sotka. Sen kehittäminen perustui alun perin amerikkalaiseen Christie -panssarivaunuun. Neuvostoliiton lentokoneiteollisuudelle esimerkiksi DC-3 koneen lisensivalmistussopimus oli tärkeä. Tuhansista tällä lisensillä Neuvostoliitossa valmistetuista LI-2 koneista rakennettiin osa pommikoneiksi, joiden tuottamista tuhoista Suomikin sai osansa esimerkiksi helmikuussa 1944. Ehkä kaikkein merkittäväntä oli kuitenkin metalliteollisuudelle ohjautunut teknologiasiirto.

Peräti 2/3 Neuvostoliiton sotateollisuuden kapasiteetista oli 1930-luvun lopulla alun perin amerikkalaisperäistä! Eipidä myöskään unohtaa, että myös Saksa oli merkittävästi tukenut Neuvostoliiton teollisuuden kehittymistä 1930-luvulla.

Yhdysvalloissa kehittyi vähitellen huoli Neuvostoliiton kyvystä selviytyä Saksan hyökkäyksestä. Vuoden 1941 lopulla Saksan hallinnassa oli jo 38 prosenttia Neuvostoliiton viljanviljely- ja karjatalousalueista ja se oli pääsemässä ehkä tärkeimpään päämääräänsä, Kaukasuksen öljyntuotantoalueille. Se piiritti Leningradia ja lähestyi Moskovaa. Yhdysvalloissa ei ehkä kuitenkaan oltu perillä siitä, että Neuvostoliitto oli onnistumassa raskaan sotateollisuutensa evakuoimisissa Uralin taakse.

Jo maaliskuussa 1941 Yhdysvaltojen Kongressi oli hyväksynyt ensimmäisen Lend and Lease lain, joka mahdollisti sotamateriaalin toimittamisen Englannille. Heti sen jälkeen Yhdysvallat vapauttivat ne Neuvostoliiton amerikkalaisiin pankkeihin tallennetut varat, jotka oli jäädytetty Neuvostoliiton hyökättyä Suomeen 1939. Niillä varoilla Neuvostoliitto käynnisti sotamateriaalin ostot Yhdysvalloista.

Sotakaluston ja -materiaalin toimitukset Neuvostoliittoon Lend and Lease -ohjelman puitteissa käynnistyivät jo lokakuussa 1941. Elokuuhun 1945 mennessä Yhdysvalloista toimitettiin Neuvostoliittoon hiukan pyörästetyin luvuin

Varsin monen puna-armeijan joukko-osaston liikkuvuus oli näiden amerikkalaisten GMC-kuorma-autojen varassa. Neuvostoliitto sai 376 000 kuorma-autoa

Stalinin urut oli puna-armeijan legendaarinen raketinheitin, joka tunnettiin myös nimellä Katjusha. GMC-kuormureita käytettiin myös Stanin urkujen lavettina.

- 376 000 Studebaker maastokuorma-autoa
- 52 000 maastoautoa
- 35 000 moottoripyörää
- 8000 traktoria
- 14 000 panssarivaunua
- 22 000 lentokonetta
- 2 000 veturia
- 11 000 tavaravaunua
- 622 000 km ratakiskoja
- 4,5 miljoonaa tonnia ruokatarvikkeita
- 2,7 miljoonaa tonnia öljytuotteita
- 185 000 kenttäpuhelinta
- 8000 tykkiä
- 132 000 raskasta konekivääriä
- 346 000 tonnia räjähdysaineita
- raaka-aineita, kuten 2,3 miljoonaa tonnia terästä
- 230 000 tonnia alumiinia
- 107 miljoonaa tonnia puuvillaa.
- Lisäksi toimitettiin 15 miljoonaa paria maastokenkiä jne, jne. Rakennustarvikkeita toimitettiin 11 miljoonan, koneita ja laitteita 1080 miljoonan dollarin arvosta, ja öljynjalosteita 2,7 miljoonaa tonnia.

Tämä punatähtinen P39 Aerocobra löytyy Ilmatorjuntamuseosta Tuusulasta

Jotkut osat materiaaleista olivat Neuvostoliiton sodankäynnille tärkeämpiä kuin toiset. Voidaan varmaan todeta, että esimerkiksi tykinvetäjiksi soveltuvien maastokuorma-autojen suunnaton määrä edesauttoi puna-armeijan liikkuvuutta ratkaisevasti. Neuvostoliiton saama rautatiekalusto oli myös ensiarvoisen tärkeää. Logistiikka kun näytteli ratkaisevaa osaa sodassa, jota käytiin suunnattoman laajoilla maa-alueilla.

Lend and Lease -apu, kaikkiaan yli 17 miljoonaa tonnia, toimitettiin Neuvostoliittoon viittä eri reittiä. Meitä lähimpänä oli tietysti pohjoinen laivareitti Murmanskiin. Sitä kautta kuljetettiin runsas viidennes. Lähes saman verran meni Persianlahden kautta. Yli puolet tonnimäärästä kul-

jetettiin Neuvostoliiton Kauko-idän kautta. Osa pohjoista laivareittiä laivatuista materiaaleista ei koskaan pääsyt perille. Saksalaiset sukellusvenet onnistuivat kuitenkin upottamaan vain murto-osan saattueista.

Meidän kannaltamme mielenkiintoisimpia ovat tietysti nuo Murmanskin kantta kulkeneet tavarat. Suomalaiset joukot katkaisivat Murmanskin radan edettyään myöhään syksyllä Neuvostoliiton alueelle ja Syvärille saakka. Yllättäen Neuvostoliitto oli kuitenkin onnistunut rakentamaan pikavauhtia korvaavan ratayhteyden Sorokasta Arkangeliin ja edelleen sisämaahan. Saksalaiset aseveljemme painostivat suomalaista sodanjohtoa katkaisemaan tuon radan Sorokassa, mutta Ylipäällikkö ei

siihen suostunut. Jo itsenäisyyspäivänä 1941 Englanti oli julistanut sodan Suomelle. Suhteiden säilyttäminen Yhdysvaltoihin, vaikka kuinka hentoisina, oli kuitenkin yksi sodanaikaisen diplomatiamme kulmakiviä. Ja siinä onnistuttiinkin, nipin napin, ehkä juuri siksi, ettei Sorokkaan koskaan hyökätty. Rataa kyllä pommitettiin, ja sille suunnattiin kaukopartioiskuja.

Niistä suurin oli jopa pataljoonan vahvuinen isku talvella 1942 Sorokasta etelään, Mai Gubaan, missä rata katkaistiin väliaikaisesti. Operaatiota johti silloinen majuri Majewski, jonka tehtävänanto oli seuraava:

”Hyvät herrat. Me ole saatu Marsalkalta yks kunniakas tehtävä. Me hiihtää Muurmannin rata, pane rata poikki ja anta ryssä pistä meidät motti. Sitte me ole kolme päivä motissa ja sitte me hiihtä takasi. Onko selvä, onko mite kysymistä?”

No aivan näin se ei mennyt, mutta operaatio onnistui ja sai varmaan puna-armeijan niin varpaisilleen, ettei radalle sen jälkeen todennäköisesti olisi ollut isoin voimin asiaa. Ylipäällikkö perusteli hyökkäyksestä pidättymistä lähinnä hankkeen vaativuudella ja meidän voimavarojemme riittämättömyydellä. Omien tappioiden riski oli myös erittäin suuri. Diplomaattinen ulottuvuus, suhteiden säilyttäminen Yhdysvaltoihin, oli ehkä kuitenkin tärkein päätöksenteon kriteeri, vaikka sitä ei voinutkaan saksalaisille kertoa.

Venäjä ei halua enää muistaa lännestä saamaansa tukea

Vaikka Neuvostoliitto ja sen perillinen, Venäjä eivät ole halunneet muistaa saamaansa apua, sen merkitys sodankäynnille oli kiistaton. On jotakuinkin selvää, että puna-armeijan liikkuvuus oli suurelta osalta saadun kuljetuskaluston ansiota. Eräiden arvioiden mukaan Neuvostoliitto olisi saattanut selviytyä saksalaisten ajamisesta alueeltaan, mutta sillä aikaa länsiliittoutuneet olisivat ehtineet

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

vallata Saksan. Ja tämäkin on suhteellisen rohkea arvio. Puna-armeijan kyky toteuttaa strategisia iskujaan perustui suurelta osin juuri armeijan liikkuvuuteen mutta myös materiaaliseen ylivoimaan. Neuvostoliiton oma väestöpotentiaali mahdollisti yhä uusien ikäluokkien kutsumisen aseisiin. Nämä reservit oli kuitenkin varustettava, ja siinä läntinen apu näytteli tärkeätä osaa.

Todistelu Neuvostoliiton riippuvuudesta läntisestä avusta ei missään tapauksessa saa johtaa aliarvioimaan suunnattoman valtakunnan omia resursseja ja hiellä ja verellä maksettuja ponnistuksia. Aivan uskomaton oli Neuvostoliiton teollisuuden kyky tuottaa jatkuvasti uutta materiaalia tuhoutuneen ja vaurioituneen korvaamiseksi. Tästä ehkä huikein esimerkki ovat T 34 -taistelupanssarivaunut, Sotkat, joita Saksan valtaamilta alueilta evakuoituiden ja epäinhimillisissä olosuhteissa Uralin takana käynnistetyt tehtaat suolsivat.

Lend and Lease, Lainaa ja Vuokraa. Kysymyksessä ei siis periaatteessa ollut lahja. On epäselvää, mikä osa materiaalista oli lainaa, ja millä ehdoilla. Lainattu tavaran yleensä pitää aina palauttaa. Lainan antaja ei kuitenkaan tehnyt mitään käytetyllä tavaramalla, joka oli lähinnä sotaromua. Yhdysvaltojen omat ylijäämävarastot olivat pullollaan hyvää tavaraa, jota Suomikin sai edullisesti ostaa sodan jälkeen. Laina oli siis käytännössä lahja. Entä sitten vuokra? Tietävästi Neuvostoliitto maksoi mittavista kultavarannoistaan jotakin korvauksia materiaalista, mutta ilmeisesti maksut loppuivat viimeistään kylmän sodan alkaessa.

Sisäpoliittisesti tämä suunnattoman suuri, hyvin konkreettinen apu oli Neuvostoliitolle ongelma.

Alusta alkaen ”Suuresta Isänmaallisesta Sodasta” ryhdyttiin rakentamaan kansallistunnetta nostattavaa myyttiä. Ja tämä työ jatkuu. Se Sota on

Helsingin suurpommituksiin keväällä 1944 osallistui myös Neuvostoliiton Amerikan apuna saamia B25 Mitchell-pommitajia.

Brittien lahjoittamista 7000 panssarivaunuista oli osa tyyppiä Churchill. Tässä yksi pääministerin kaima Viipurin kadulla kesäkuussa 1944.

pyhä! Vuoden 1945 Jaltan konferenssissa Stalinin kuitenkin kerrotaan viittanneen ohjelmaan. Hänen mukaansa ”Lend and Lease oli Presidentti Rooseveltin yksi kaikkein huomattavimmista ja elinvoimaisimmista saavutuksista Hitlerin vastaisen allianssin luomisessa”. Vielä niinkin myöhään kuin 1963 Neuvostoliiton marsalkka Zhukov, puna-armeijan ehkä huomattavin sodanaikainen komentaja, on maan oman turvallisuuspalvelun nauhoitusten mukaan todennut:

Legendaarisia Jeeppejä, Jeep Willyys maastoautoja riitti moneen tarkoitukseen. Tässä siihen on asennettu Maxim-konekivääri.

”Nyt sanotaan, etteivät liittoutuneet koskaan auttaneet meitä... Kuitenkaan ei voida kieltää, etteivätkö amerikkalaiset antaneet meille niin paljon materiaalia, jota ilman emme olisi voineet muodostaa reservejämme ja jatkaa sotaa... Jouduimme sotaan Saksaan verrattuna teollisesti takapajuisena maana. Ilman amerikkalaisia Studebakkereita (”Kemssuja”) emme olisi saaneet tykistöämme mihinkään. Kyllä ne tarjosivat meille rintamakuljetukset suuressa määrin”.

TEKSTI: Göran Lindgren

Lähteitä:

Saarialho, Antti: USA:n apu Neuvostoliitolle toisessa maailmansodassa, Karelia Klubi lokakuu 2006, s. 8–10
Terä, Martti V: Kesäkuun kriisi 1944, Otava, Helsinki 1967

Saksalaisten reserviläisten kunniakäynti Munsterin Panssarimuseon Jääkärikivellä

Me olemme viisi saksalaista reserviläistä everstiluutnantti Marko Heyner, everstiluutnantti Berndt Prassler, yliluutnantti Sven Kiel, luutnantti Tassilo Schmitt-Fahnert, sekä ylikersantti Mathias Talg ja olemme kaikki Lüneburgin piirin jäseniä. Olimme juuri palanneet Vaasasta jääkärien kotiinpaluun 105-vuotisjuhlista, missä laskimme yhdessä suomalaisten aseveljien kanssa seppeleen Jääkäripatsaalle 25.2.2023.

Tasan neljä viikkoa myöhemmin meillä on jälleen seppelä saksalaisine nauhoineen auton takakontissa. Mukanamme oli kahdeksan muuta reserviläistä Lüneburgista, kun suuntasimme Munsterin panssarimuseolle. Museokäynnin lisäksi laskimme seppeleen Panssarimuseon vieressä

Suomalainen ja saksalainen seppelä Jääkärikivellä.

olevalle Jääkärikivelle. Yllätyimme, kun Jääkärikivellä oli jo seppelä suomalaisine nauhoineen. Se oli hiljainen todistus siitä, että suomalaiset ystävät

olivat käyneet paikalla kolme viikkoa aikaisemmin Hohenlockstedtin Finnentagin viettämisen yhteydessä. Arvokkaalla tavalla olimme juuri laskeneet seppeleen Vaasassa nyt Munsterissa.

Museokäynti palautti mieleemme hienon matkamme Suomeen. Paluumatkalla Vaasasta Helsinkiin meillä oli ilo tutustua suomalaisten Panssarimuseoon Parolassa. Se palautti mieleeni helmikuun 2019, jolloin sain osallistua Munsterin Jääkärikiven paljastamiseen yhdessä suomalaisten ja saksalaisten ystävien kanssa. Tilaisuudesta jäi hienoja muistoja, kuten myös tämänkertaisesta matkastamme Suomeen.

TEKSTI: **Tassilo Schmitt-Fahnert**

Lüneburgin reserviläiset järjestäytyneinä kunnianosoitukseen Munsterin Jääkärikivellä.

Laaja näyttely Vapaussotaan liittyvästä aineistosta

Mukana Gallen-Kallelaa, Sibeliusta ja Karimoa

Haminassa Wanhassa Veteraanissa avattiin 13.5 näyttely ”Vapaussota 1918 – itsenäisen Suomen kohtaolonhetket kapinasta kansanvaltaan”. Kokoelma-aineiston kerääjä, majuri Ville-Veikko Kirvesmies Joensuusta perustelee kevättalven ja kevään 1918 tapahtumien vapaussota-nimeä:

- Molemmat osapuolet nimittivät sotaa alussa vapaussodaksi. Kummallekin vapautuminen tarkoitti eri asioita. Aseellisen kapinan aloittaneilla punaisilla oli aikomus vapautua porvarien ja herrojen pakkovallasta, kun taas laillisen hallituksen armeijana valkoisten tavoitteena oli vapautua venäläisestä sotaväestä ja varmistaa Suomen tuore itsenäisyys, Kirvesmies sanoo.

Vapaussota-näyttelyään Kirvesmies pitää laajimpana ja monipuolisimpana mitä koskaan on esitelty julkisesti. Näyttelyä pohjustettiin lauantaina 13. toukokuuta RUK:n Maneesissa pidetyssä seminaarissa, jossa filosofian

- Yli 1000 esinettä, merkkiä, kuvaa, dokumenttia
- Useita uniikkeja julkisuudessa ennen näkemättömiä kokonaisuuksia
- Harvinaisuuksia myös punakaartien puolelta
- Mittava jääkäriosuus

tohtori Jussi Niinistö lähestyi aihetta pelkistetyllä kysymyksellä: Miksi vapaussota? Niinistön perustelut sodasta käytetyille eri nimille olivat hyvin uskottavia. Vapaussota-nimen käyttäminen kestää analyttisen tarkastelun vahvasti.

Kymenlaaksossa verisen sodan terroria tutkinut filosofian tohtori Mirja Turunen Kotkasta käsitteli luennossaan punaisen ja valkoisen terrorin ulottumisen käytännössä maakunnan kaikkiin kuntiin.

Näyttelyaineiston kokoaja Ville-Veikko Kirvesmies muistutti seminaarissa vapaussodan kulttuuriperinnöstä, sodan aineellisesta ja henkisestä taltiointista.

- Näyttelyssä nähtävien useiden merkkien, lippujen ja taideteosten tekijöinä ovat olleet suuret suomalaiset taiteilijat, kuten Akseli Gallen-Kallela, Aarno Karimo, Jean Sibelius, Lauri Leppänen, Emil Wikström ja Gunnar Finne. Jo tämä kertoo merkittävästä kulttuurillisesta merkityksestä.

-Vaikka esineistö onkin omistuksessa nyt, niin katson kokoelmani kuitenkin kuuluvan kaikille suomalaisille ja teen kaikkeni sen säilyttämiseksi.

Keskellä vitriiniä on matto, jossa keskellä jääkärimerkki. Majuri Kirvesmies teetti maton Afganistanissa, missä hän palveli rauhanturvatehtävissä.

Jääkärikapteeni univormussansa sekä kenttälapio, karttalaucku ja pistimiä.

miseksi myös tuleville sukupolville, Kirvesmies sanoo.

Näyttelyn suola esineiden tarinoissa.

Yksi näyttelyn helmistä on monelle tuntemattomaksi jääneen eversti Martti Ahon tarina. Viiden sodan veteraanin, mukaan lukien vapaussota,

ja kaksinkertaisen Mannerheim-ristin ritarin kunniamerkit ovat kaikki nähtävillä. Kahden Mannerheimin-ristin saajia 191 ritarista oli vain neljä. Heitä olivat Ahon lisäksi Aaro Pajari, Hans Wind ja Ilmari Juutilainen.

Vapaussota 1918 – itsenäisen Suomen kohtalonhetket kapinasta kan-

sanvaltaan -näyttely on esillä Haminaassa Rauhanturvaamisen ja veteraanityön perinneskus Wanhassa Veteraanissa 13.5.–1.10.2023 ti-su kello 10–16, juhannuksena suljettu.

Osa vapaussota-näyttelyn tuotosta lahjoitetaan Ukrainan taisteluun vapautensa puolesta.

Univormu on kuulunut jääkärimajuri Kaarlo jääkärimajuri Särämölle, mutta kunniamerkit ovat jääkärieverstilutnantti Isak Aftanin. Seinällä on Jaalan Lentävän osaston lippu.

Punakaartin vitriinistä löytyy lukuisia merkki- ja nauharavinaisuuksia sekä lakkeja, muistoesineitä ja dokumentteja.

Ivar Magnus Lidströmin lyhyt ura jääkäriupseerina

Ivar eli Iivari syntyi Haaparannalla tammikuun 16. 1897. Isä tienasi leipänsä tullimiehenä rajakaupungissa, mutta oli kovasti tykästynyt suomalaisiin ihmisiin ja vaikeaan suomen kieleen, jota yritti aina treenata suomalaisia tavatessaan.. Kun vuosisata vaihtui hän perusti Ouluun makkaratehtaan ja muutti Ouluun.

Ivar varttui Oulun pojaksi ja suomen kielikin tarttui häneen kiitettävästi..

Ivarin palava isänmaallisuus Suomen asiaan syytyi lukiovuosina koulussa Svenska Mellan Skola i Uleborg, vaikka hän oli Ruotsin kansalainen. Vuonna 1915 helmikuulla Ivar keskeytti lukion ja lähti Saksaan jääkärioppiin. Ruotsin kansalaisena tie oli helpompi Saksan maalle reissatessa.

Saksassa palvelus sujui jouhevasti. Ilmeisesti saksan taitaminen auttoi, sillä jo marraskuussa hänet ylennettiin Gruppenführeriksi. Ivar osallistui kaikkiin taisteluihin pioneeriaseläjissa, joihin suomalaisia jääkäreitä määrättiin, kuten Schmardenissa 25.07.1916.

Ivar saapui Vaasaan jääkärien pääjoukossa 25.helmikuuta. Jääkärit liittyivät valkoisten joukkoihin ja Ivar määrättiin vapauttamaan Viipuria. Hän haavoittui lievästi, mutta saadut luutnantin natsat helpottivat jomotuksia.

Ivar aloitti palveluksen pioneeripataljoonassa ensin Viipurissa ja sitten Koriolla aina vuoteen 1925 saakka. 1921 Ivar vannoi upseerinvalansa uudelle isänmaalleen otettuaan Suomen kansalaisuuden ja samana vuonna hänet ylennettiin kapteeniksi.

Ivar toimi adjutanttina, erilaisten kurssien vetäjänä sekä komppanian päällikkönä ja pataljoonan komentajana. Hän myös perusti Korian ampumaseuran v.1925, joka lienee edelleen toiminnassa. Kaikista toimistaan hän selvisi kiitettävästi ja vuonna 1925

Ivar Lidström luutnanttina.

Ivar sai jo majurin natsat. Hän oli pikkuhiljaa käynyt talouskurseja ja saanut hyvän maineen tarkkana markan vartijana. Hän toimi pataljoonan intendenttinä eli taluspäällikkönä.

1928 31-vuotiaana hänet ylennettiin everstiluutnantiksi ja samalla I Divisioonan intendentiksi.

Vuosi 1934 oli Ivarille kohtalokas. Kovat tuskat veivät hänet Tilkan so-

tilassairaalaan, jossa hän menehtyi 1.5.1934. Ivar sai viimeisen leposijansa vaimonsa viereen Viipuriin Ristimäen hautausmaalla. Muistokirjoituksissa Ivar muistettiin rehtinä ja reiluna mielenlaadultaan ja hyvänä miehenä kanssaihmisilleen.

Niin päättyi yhden jääkäriin nousujohteinen matka Viipurin multiin, Ristimäen hautausmaalle, jonka sitten ryssät ovat aikanaan hävittäneet vieden hautakivetkin talojen perustuksiin.

Nöyrä kiitos setäpuolelleni ja kaikille jääkäreille, jotka tekivät mahdollottomasta mahdollisen ja loivat selkärangan kunniakkaalle armeijallemme.

TEKSTI: Harry Lidström
res luutnantti
Oulu

PS. Isäpapan kertomaa, kun hän tuli Ivarin kanssa Oulun seurahuoneelta aamuyöllä ulos ja takseja ei näkynyt hiljentyneessä kaupungissa niin silloin Ivar karjaisi; "Autoo", Upseerin ääni kaikui tyhjissä nurkissa, mutta auto (taksi) saapui melkein heti kuin tyhjästä.

Lidströmin makkaratehtaan mainos.

JP27:n perinneyhdistyksen kesäretki

JP27:n Perinneyhdistyksen kesäretki Joensuuhun ja sen ympäristöön 5.8. – 6.8.2023

Osallistumismaksu on 70 € sisältäen bussikuljetukset ja juhlaillallisen. Ilomantsin nykykarjalainen pitoateria on omakustanteinen.

Ilmoittautuminen tapahtuu maksamalla 70€ per henkilö viimeistään 10.7.2023 JP27 Perinneyhdistyksen Kuopion osaston tilille FI69 5600 0520 5619 89. Merkitse maksun viestikenttään osallistujan nimi.

Majoituksen voi varata Original Sokos Hotel Vaakuna. Varaustunnus on BJP27. Varaukset tulisi tehdä 5.7.2023 mennessä. Jokainen voi varata huoneita varauskoodia käyttäen www.sokoshotels.fi sivuston kautta tai suoraan vastaanotosta puhelin 010-7823100.

Lisätietoja antavat tarvittaessa Rauno Suhonen p. 0400245478 ja Seppo Räihä 0405914611.

Kesäpäivien tukikohtana on Original Sokos Hotel Vaakuna Joensuu, Torikatu 20,80100 Joensuu. Hotellin edestä lähdetään päivien retkille. Tästä lähdemme lauantai-illan juhlaillalliselle Onttolan uuteen rajasotilaskotiin.

Osastojen yhteyshenkilöt

Osasto	Nimi	Puhelin	Sähköposti
Etelä-Karjala	Ignatius Jorma K.O.	040 503 6499	etela-karjala@jp27.fi
Etelä-Pohjanmaa	Passi Juhani	050 322 3469	etela-pohjanmaa@jp27.fi
Helsinki-Uusimaa	Sillanpää Pekka	040 749 0666	hki-uusimaa@jp27.fi
Kainuu	Kinnarinen Tero	050 496 6456	kainuu@jp27.fi
Kanta-Häme	Kiviniemi Pertti	0400 846 956	kanta-hame@jp27.fi
Keski-Suomi	Porvali Martti	040 937 9008	keski-suomi@jp27.fi
Kuopio	Seppo Räihä	040 591 4611	kuopio@jp27.fi
Kymenlaakso	Mikkonen Paavo	044 550 9375	kymenlaakso@jp27.fi
Lappi	Aherto Markku	0400 823 520	lappi@jp27.fi
Länsi-Pohja	Esko Risto	040 501 4131	lansi-pohja@jp27.fi
Oulu	Jyrki Ristiluoma	0500 391241	oulu@jp27.fi
Pirkanmaa	Tulosmaa Timo	040 744 0565	pirkanmaa@jp27.fi
Päijät-Häme	Jouko Pekka	040 516 1018	paijat-hame@jp27.fi
Satakunta	Kyrövaara Hannu	040 732 5360	satakunta@jp27.fi
Vaasa	Raimo Latvala	050 358 0274	vaasa@jp27.fi
Varsinais-Suomi	Vuontela Kyösti	0500 910 402	varsinais-suomi@jp27.fi

Suomessa vainotuista Itä-Karjalan vainotuiksi

Punapakolaiset

Suomalaisnaisten elämä ja kohtalo
Neuvosto-Karjalassa

Maria Lähtenmäki

453 sivua, Gaudeamus 2022

Vuoden 1918 jälkeen aina 1930-luvun
alkupuolelle yli 30 000 suomalais-

ta lähti rakentamaan ”työläisten ja talonpoikien paratiisia” lähinnä Itä-Karjalaan. Lähtijöinä oli alun perin pakenevia punakaartilaisia, mutta myöhemmin itärajan yli siirtyi kommunisteja, poliittisesti vainottuja, köyhyyden ja työttömyyden vuoksi loikanneita sekä rajan yli pakotettuja, moni perheineen. Noin viidennes heistä lähti Yhdysvalloista ja Kanadasta värväyksen perusteella.

Itärajan yli siirtyneistä lähes puolet oli usein miehiään seuranneita naisia.. Osa lähti myös kerrotun naisen tasa-vertaisen aseman vuoksi. Suomalaisia toimi lähinnä perinteisissä työläisammateissa, mutta myös jopa sotilaina. Usko tasa-arvoisen yhteiskunnan syntymiseen oli kuitenkin kova, kuten myöhempi pettymyskin.

Tilanne muuttui 1930-luvulla. Loikkareita alettiin pitää Suomen ja Yhdys-

valtojen lähettämänä vakoilijoina. Stalinin vainoissa heistä telotettiin noin puolet. Jos kuolemaantuomittujen vaimot selvisivät hengissä, heidän kohtalonsa oli joutua monesti vankileireille, karkotetuksi tai mielisairaaloihin.

Paluu Suomeen estyi monesta syystä. Loikkareita värvännyt, Suomessa laitton Suomen kommunistinen puolue ei voinut juurikaan vaikuttaa tapahtumiin.. Virallinen Suomikaan ei halunnut ajaa maanpettureina pitämiensä loikkareiden asiaa.

Lähtenmäen tutkimus on järkyttävä kuvaus hyvässä uskossa itärajan taakse menneiden suomalaisten, lähinnä suomalaisnaisten kohtaloista, joita ei ole vielä kukaan täysin tutkittu ja selvitetty. Edistyykö tutkimus jatkosakaan nykyisissä poliittisissa oloissa?

Pasi Pulju

Uskomattomia historiankertauksia suomettumisesta tutkijan viileydellä

Jättiläisen jalanjäljet

alaviitteitä suomettumisen
historiaan

Jukka Tarkka

315 sivua, Siltala 2023

Tohtori Jukka Tarkan uutuuskirja on
aina tapaus. Tuoreen teoksen lyhyt

esittely ei tee oikeutta satoja mielenkiintoisia detalleja sisältävän suomettumisrapsodian arvolle. Ikääntyvän lukijakunnan kohtaloksi jää valita, tunteako omantunnon tuskia, unohtaa vai todeta: niin siinä onneksi lopulta kävi.

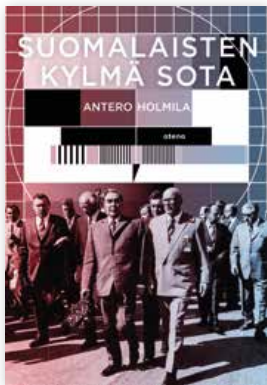
Selvää ryhdikkyyttä Suomelta ja Urho Kekkoselta oli evätä vuonna 1958 maahantuloviisumi historiamme pahimmalta Suomensyöjältä, Otto Wille Kuusiselta, joka oli toiminut Neuvostoliiton 1939 maallemme asettaman nukkehallituksen pääministerinä. USA rohkaisi, naapurimme järkyttyi. Episodin arvellaan käynnistäneen ns. yöpakkaset – naapurin irtisanoutumisen ystävällishenkisistä yhteistyöhankkeista. Fagerholmin hallitus kaatui. Yöpakkaset olivat harjoitus- ja alkusoitto paria vuotta myöhemmälle

noottikriisille. Idän painostus kasvoi, mutta pujottelutaitomme parantui.

”Jättiläisen jalanjäljet” on häpeälliseksi ja toisaalta menestystarinaksi luonnehditun suomettumisemme kertauskurssi. Sen sisältämät yksityiskohdat ovat vasta tämän vuosituhannen puolella aikuistuneille ällistytävää luettavaa. Kirja tarjoaa klikkausluokan yksityiskohtia, monelle suoranaisia uutisia. Tarkka on viileä tutkija, jolla on taito löytää, yhdistellä ja hämmästyttää. Mauno Koivisto hän käsittelee lempeästi, Tarja Halosen liki armahtaen. Kujanjuoksumme kesti vuosikymmeniä: ensin oli siedettävä, lopulta yya:sta irtauduttava. Nato oli ensin lamauttava kirosana, kunnes naamiot riisuttiin.

Markku Jokipii

Suomettuminen oli itse luotu poliittinen kulttuuri

Suomalaisten kylmä sota

Antero Holmila

336 sivua, Atena 2023

Luottamus ja ystävyys Suomen ja Neuvostoliiton suhteissa olivat pinta-avaahtoa.

Näin jyrkkää tekstiä laskettelee nuoren polven (syntynyt 1979) tutkija. Kylmän sodan todellisuuden Suomessa havaitsee paremmin ”ulkopuolinen”, kuin itse nuo ajat elänyt ja kokenut. Antero Holmila kirjoittaa auki monet tuon ajan tabut. Kirja perustuu suomalaisten ajattelua kartoittaneeseen haastattelututkimukseen.

Kekkosta ei voinut arvostella asettamatta itseään, uraansa ja mainettaan kyseenalaiseksi. Vastustajat leimattiin ulkopoliittisesti vaarallisiksi sodanlietsojiksi. Rohkeimmat Kekkos-kriitikot, Tuure Junnila, George C. Ehrnrooth ja Kullervo Rainio eivät halunnet muuttaa Suomen ulkopoliittikan sisältöä, vaan he arvostelivat ennen kaikkea Kekkosen sisäpolitiikkaan liittyneitä menettelytapoja.

Kansakunnan eliitti oli rähmällään, mutta kansan syvät rivit eivät olleet. Historiasta kumpuava epäluulo oli viime kädessä se lukko, joka esti vielä syvemmän kumarruksen Moskovan suuntaan. Suomalaisuuden nuiva suhtautuminen Neuvostoliittoa kohtaan osoittautui Suomen kylmän sodan ajan selkärangaksi.

Suomettumiseen kuului silmien sulkeminen todellisuudelta itänaapurin oloissa. Aikalaiskasku onkin kuvaava, vaikka se koskeekin kommunistia. Mikä ero on uskovaissella ja kommunistilla? Edellinen uskoo, vaikkei näe. Jälkimmäinen uskoo, vaikka näkeekin.

Holmilan teksti virkistävää luettavaa, sillä siinä ruma sanotaan todella niin kuin se oli.

Jukka Knuuti

Kirkkoslaavin kasvattamaa venäläisyyttä ei eurooppalainen voi ymmärtää

Sota vai rauha

Kirjoituksia Venäjältä ja lännestä

Mihail Siskin

222 sivua, WSOY 2023

Mikä on tehnyt venäläisestä ajattelusta niin erilaisen kuin eurooppalaisesta? Siskinillä on mielenkiintoinen selitys: uskonnon kieli. Katolisen kirkon kieli oli latina. Siitä tuli Euroopassa lingua franca. Kieli, jota käyttivät kaikkien maiden sivistyneet: tieteen ja taiteen yhteinen kieli. Vaikka latina oli ”kuolnut kieli”, se vei kuitenkin kehitystä eteenpäin. Ortodoksinen kirkko sitä vastoin omaksui kirkkoslaavin, jota ei käytetty missään kirkon ulkopuolella. Se jämyytti kaiken kehityksen. Näin Siskin selittää venäläisyyden kehitystä

Eurooppalaiseen ajattelun kehitykseen on vaikuttanut kolme r-alkuista asiaa, renessanssi, reformaatio eli uskonpuhdistus sekä revoluuatio, eli Ranskaan suuri vallankumous. Venäläisyyteen on vaikuttanut mongo-

livallan jäljiltä petos, valehtelu ja usko vahvan johtajaan. Hän voi olla tsaari, kommunistisen puolueen pääsihteeri tai Putin. Ortodoksinen kirkon mukaan tsaari sai valtansa jumalalta, pääsihteeri NKP:lta ja Putin silovikeilta.

Siskin on isänmaansa jättänyt intellektuelli, joka epätoivonsa ilmauksena kirjoittanut tämän kirjan. Hän muistaa Putinin valinnan jälkeiset massiiviset, vaalivilppiä vastustaneet mielenosoitukset, joihin osallistuneet nyt vaikenevat tai ovat jättäneet Siskinin tapaa rodinan, äiti Venäjän.

Siskin uskoo, että joskus tulee vielä aika, että vuoden mielenosoitusten osallistujien ajamat asiat, eli demokratia, voittaa Venäjällä.

Jukka Knuuti

Putinin Venäjän malli tulee mongoliajoilta

Miksi Venäjä toimii niin kuin se toimii

Martti J. Kari – Antero Holmila

388 sivua, Docendo 2021

Raakuus ja valheellisuus venäläisten käyttäytymisessä periytyy 1300-luvun mongolien herrusajoilta. Moskova

oli kolmas Rooma (Rooman ja Konstantinopolin jälkeen), joka taisteli pahaä länttä vastaan ja suojeli slaaveja ja oikeauskoisia. Sama ajattelutapa on siirtynyt nykyvenäjälle. Venäjä taistelee homokulttuurin rappeuttamaa länttä ja pahaä Natoa vastaan. Kun aikanaan käsitettiin, että tsaari oli saanut valtansa Jumalalta, vastasi kommunismin aikana johdon vallan lähteenä Jumalan sijasta puolue. Niin ikään kaikenkattava valheellisuus on sekin mongoliaajan perintöä.

Tsaarin perintöä on myös imperiaalisismi. Kun maalla ei ollut luonnollisia rajoja, kuten rannikkoja ja vuoristoja, piti aluetta laajentaa turvallisuuden nimissä. Ja kun aluetta oli vallattu, piti sen turvallisuuden takia vallattava lisää maata. Periaate oli ja on edelleen, missä venäläinen sotilas on vuodattanut vertaan ja missä kerran on liehunut

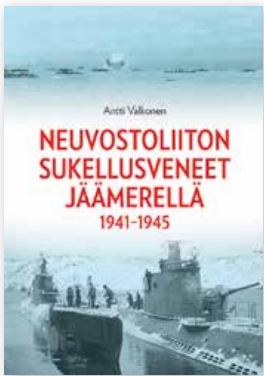
Venäjän lippu, kuuluu alue ikuisesti Venäjään.

Valtakuntaa laajentanut tsaari oli hyvä tsaari. Ja sama pätee edelleen. Niin Krimin valtauksella 2014 kuin nyt Ukrainan sodalla on Venäjällä meikäläisittäin ajatellen käsittämättömän laaja kannatus. Mutta se sopii hyvin perinteiseen, imperialistiseen ja valheeseen perustuvaan venäläiseen ajatteluun.

Venäjä muotoutui tsaarien aikana autoritaariseksi ja korruptooneeksi poliisivaltioksi, jotka rakenteet siirtyivät Neuvostoliittoon ja jälleen Putinin Venäjään. Eikä ole realistista odottaa, että Venäjä muuttuisi Putinin jälkeenkään demokraattiseksi kansalaisyhteiskunnaksi.

Jukka Knuuti

Täydennyksiä Jäämerelle Panaman kanavan kautta

Neuvostoliiton sukellusveneet Jäämerellä 1941–1945

Antti Valkonen

192 sivua, Koala kustannus 2023

Valkonen on siirtänyt fokuksensa pohjoiseen, sillä hän julkaisi kirjan Neuvostoliiton sukellusveneet Itämerellä 1941–1945. (Parole 1/2021)

Varsin kattavasti Jäämeren sukellusvenesota kuvaavassa kirjassa yllättävintä ja sitä kautta kiinnostavinta on se, kuinka Jäämeren laivastolle hankittiin vahvistuksia. Eksoottisin oli kuuden sukellusveneen siirto Tyyneenmeren laivastosta. Vladivostokista lähetettiin kuusi alusta, jotka kulkivat Panaman kanavan läpi Atlantille. Yksi sukellusvene joutui Tyyneellä merellä japanilaisen sukellusveneen torpedomaksi. Matka kesti 157 päivää. Englannin lahjoittamasta kuudesta aluksesta yksi joutui kotimatalla brittiläisen pommikoneen uhriksi. Aluksia tuli Mustalta mereltä ja Kaspienmereltä Neuvostoliiton sisäisiä vesireittejä pitkin. Niihin kuului myös Stalinin

kanava, jonka kautta tuli muutama alus Itämereltä. Tämä liikenne loppui, kun suomalaiset etenivät kanavalle.

Yhteensä Jäämerellä toimi 48 punalaivaston sukellusvenettä ja parhaimmillaan samaan aikaan oli 27 alusta. Toisin kuin muualla sukellusveneet laskivat runsaasti miinoja, joihin tuhoutui yhteensä 14 saksalaisten alusta. Torpedoilla ja tykkituloilla tuhottiin 46 alusta. 18 sukellusvenettä katosi ja mitä suurimmalla todennäköisyydellä tuhoutui saksalaisten laskemiin miinoihin.

Valkonen on teeman käsittelyssä tavallisen sotahistorian harrastajan kannalta turhankin perusteellinen, mutta tutkijoille jokaisen miinoituksen sijaintitieto on arvokas

Jukka Knuuti

Montaa poliitikkoa hävettää tämän kirjan luettuaan

Jälkisuomettumisen ruumiinavaus

Pekka Virkki

352 sivua, Docendo 2023

Urho Kekosen ja Mauno Koiviston ulkopoliittikkaa hyväillään monasti menestystarinana. Tuon liturgian kyseenalaistaa toimittajatutkija Pekka

Virkki. Hänen kirjansa on jatkumoa suurten toisinajattelijoiden pitkässä ketjussa: Kauko Kare, Ahti M. Salonen, Georg C. Ehrnrooth, Pentti Poukka, Martti Valkonen, Ilmari Susiluoto, Alpo Rusi jne.

Ruumiinavaus on sisällöltään kuin loppumaton kirosana: kuvaus siitä miten tuo Neuvostoliiton ystävien hellimä ilmiö asettui myös koko sisäpolitiikkaamme, luokitteli merkillisiin verukkein puolueet, ihmiset ja mielipiteet. Ukrainan olemassaoloisteluun yhteydessä mainetta niittänyt Ulkopoliittisen instituutin johtaja Mika Aaltola kuvasi vuosi sitten Ilta-Sanomien kolumnissaan ”suomettumisen pitkää häntää”:

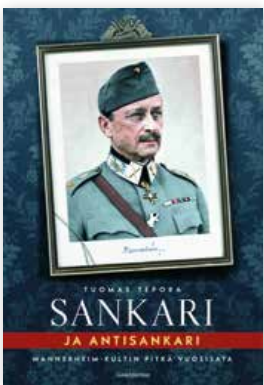
”Suomea on rakennettu Venäjän laittomuudelle ja korruptiivisille operaa-

tioille immuuniksi sukupolvien ajan. Suomessa sallitaan epätasa-arvoinen kohtelu perustuen puoluejäsenyyteen.”

Virkin kirjassaan luettelemat puolueet, poliitikot, sankarit ja uhrin ansaitsevat tulla läpivalaistuksi – monen kiusalliseksi harmiksi, joidenkin synninpäästöksi ja kunniaksi. Kyytiä saavat tämän vuosituhannen puolella itsekkäät, tarmokkaat ja ahneet, jotka hyväuskoisuudessaan ansaitsivat tukutta rahaa mutta nyt myös maineenmenetyksen. Lopputulmana voi ihmetellä, miten Suomessa kirjan kuvaamia moraalittomia Neuvostovenäjän ystäviä aina on jaksettu helliä.

Markku Jokipii

Hyvin on Mannerheimin sädekehä kestänyt palvonnan ja panettelun

Sankari ja antisankari

Mannerheim-kultin pitkä vuosisata

Tuomas Tepora

300 sivua, Gaudeamus 2023

Nopeasti Suomi paranteli vuoden 1918 aikana saamiaan haavoja. Mannerheim-viha päälähtarina jäi ääriavasem-

miston sanastoon. Silti ällistyttävän sovinnollinen oli jo joulukuussa 1918 Väinö Tannerin esittämä katumus: Sdp:n kapinajulistus oli anteeksi antamaton. Kun Mannerheim haudataan, K.A. Fagerholm luonnehtii tätä suurena sotilaana, ”Marsalkaksemme”, joka ”ei silti rakastanut sotaa”.

Mannerheim syntyi täällä, mutta tuli itsenäisyytemme yhdeksi pelastajaksemme muualta. Hän tuntui olevan kaiken ylä- ja ulkopuolella: sosiaalisesti, kulttuurisesti, kielellisesti, poliittisesti. Hän edusti myös kunniastaan arkaa ylhäistä pidättyväisyyttä, pikkutarkkuutta etiketin, pukeutumisen ja ihmisten välisen kanssakäymisen suhteen.

Mieleen tulee kenraaliluutnantti Aarne Sihvon kertoma toukokuun 16. päivän voitonmarssi kohti Kauppatoria 1918. Sihvon raudikko Lotta vikuroi ja

pyrki Mannerheimin rinnalle, johon tämä kiukkuisesti: ”Rid inte förbi mig!” Asema, kunniakin - se oli otettava ja pidettävä.

Mannerheim oli tarkka, kai hienohelmakin ja otollinen kohde vanhan vihanpidon lisäksi myöhemmälle pilkanteolle. Tuomas Tepora kertoo värikkäästi Mannerheim-kultin kasvutarinan sekä siihen liittyvät ristiriidat. Mitä enemmän sotien jälkeen siirryimme nykymedia-aikaan, sitä antoisampi huomion keräämiskeino on loukata niiden tunteita, jotka Mannerheimia kunnioittavat. Kaikin keinoin tahriminen – arveluttavaa sankaruutta sekkin.

Markku Jokipii

Berliinin 1900-luvussa paljon sotaa ja kärsimystä

Berliini

Elää ja kuolla maailmanhistorian pyörteissä

Sinclair McKay

496 sivua, Minerva 2023

Euroopan pääkaupungeista ei mikään elänyt niin myrskyistä 1900-lukua kuin

Berliini. Kaupungin kaduilla taisteltiin ensimmäisen maailmasodan jälkeen, kun esivalta kukisti spartakistikapinaa. Myöhemmin veri virtasi, kun kansallissosialistit ja kommunistit kahinoivat keskenään. Juutalaisvainojen kristalliyö 1938 keskittyi Berliiniin.

Toisessa maailmansodassa pääkaupunki Berliini on liittoutuneiden pommikonelauttojen vakituinen kohde. Natsi-Saksan kukistuttua sai raunio-kaupunki kokea neuvostojoukkojen raivoisan koston, joka toteutui mm. kymmeninä tuhansina raiskauksina.

Berliinin jakaminen idän ja lännen kesken lisäsi kaupunkilaisten kärsimyksiä. Kun elämä oli normalisoitumassa, länsi-berliiniläiset saivat taas kokea kurjuutta, kun Neuvostoliitto saartoi Länsi-Berliinin katkaisten sen yhteydet muuhun Saksaan. Stalin purki kuitenkin liki vuoden kestäneen

saarron, kun Yhdysvallat ja Englanti pystyivät huoltamaan kaupungin ilmasillan avulla.

Itä-Saksa kärsi pahasta työvoima- ja aivopulasta asukkaiden siirtyessä länteen. Vuoto tukittiin rakentamalla muuri kaupungin halki 1961. Muuri murtui 1989 ennakoiden sosialismin romahtamaista koko Euroopassa.

McKay ei rajoitu vain sotiin, vaan kuvaa laajalti myös Berliinin kulttuurihistoriaa. Niinpä sivuilla vilahtelevat esimerkiksi nimet Marlene Dietrich, Albert Einstein, Martin Heidegger, Herbert von Karajan, Le Corbusier, Zarah Leander, Mies van der Rohe, Vladimir Nabokov ja Richard Wagner.

Erinomainen tiivistetty Saksan historia.

Jukka Knuuti

Aikamatka vapaussodasta talvisotaan

Kalevankankaan verilöylystä talvisodan taisteluihin

Sakari Viinikainen

399 sivua, Docendo 2023

Keski-Suomen rykmentti oli Suomen maavoimien joukko-osasto, joka perustettiin maaliskuussa 1919. Toiminta alkoi Hämeenlinnaan Suomen kasarmeilla. Rykmentti siirtyi Kouvolaan jo vuoden 1921 alussa, nimi säilyi siirrosta huolimatta. Joukko-osaston toiminta päättyi talvisodan liikekannallepanossa.

Sakari Viinikaisen kertoma Keski-Suomen rykmentin tarina ei ole perinteinen rykmenttihistoriikki. Se on laajemmin ajateltuna pala Suomen sotaväen historiaa, jossa rykmentin mukana kuljetaan sen perustamisesta lakkauttamiseen. Kirjan sisältö on paketoitu kolmeen osaan: Ensin puidaan vapaussotaa, aikaa ennen rykmentin perustamista, sitten seurataan kehitystyötä rauhan vuosina ja lopuksi ollaan mukana talvisodassa.

Varsinkin aika sotien välissä on mielestäni mielenkiintoinen: lyhyessä ajassa hitsattiin suomalaiset yhteen ja pystyttiin rakentamaan lähes tyhjässä valmius kohdata suurvallan hyökkäys.

Kirjan sotilaallisen kehittymisen selkeää faktaa täydentävät herkullisesti kiintoisat tarinat monista rykmenttiin jollain tavoin liittyvistä henkilöistä: rykmentissä palvelivat mm. Erik Heinrichs, Valo Nihtilä, Armas Kemppi, Alvar Aalto ja Aimo Lahti.

Viinikaisen teos on perusteellinen selvitys aiheestaan. Harvinaisen mielenkiintoinen osa on myös kirjan lopussa olevat liitteet, viitteet ja runsas henkilöhakemisto. Mukava lisä sotahistoriasta kiinnostuneelle lukijalle. Kaiken kaikkiaan kiintoisa kirja, jolle ei näin lyhyt esittely tee oikeutta.

Ville Kaarnakari

JÄSENPALVELUN MYYTÄVÄT TUOTTEET

	Hinta		Hinta
Kortit		Jääkärien testamentti Suomen nuorisolle	6,00
Uudistettu jääkärilippu	1,00	Hohenlockstedt 100 v juhlamitali	20,00
Jääkärilippukortti 2-os. + kuori	2,00	Jääkärit DVD – YLE:n draamadokumentti	27,00
Onnittelukortti jääkärimerkillä + kuori	2,00	Fallna för friheten -medalj	8,50
Suomen jääkärit kortti 2-os. + kuori	2,00	Jägarens väg	3,00
Jääkärikunniamerkki	1,00	Jääkärien elämäntyö – Itsenäisyyden puolesta, julkaisu (Kielet: suomi, ruotsi, saksa, englanti ja latvia)	10,00
Jääkärien tulo Vaasaan	1,00	Hopeiset 27-kalvosinnapit	150,00
Vaasan jääkäripatsas talvikuva	1,00	Hopeinen 27-riipus ketjulla	150,00
Vaasan jääkäripatsas talvikuva 2-os. + kuori	1,50	Hopeinen 27 -kravattineula	150,00
Jääkäriilike 100 vuotta	1,00	Hopeinen 27-rintakoru	150,00
Jääkäriilike 100 vuotta 2-os. + kuori	1,50	Kirjeensulkijamerkki, (arkki sis 50 kpl)	2,50
Pakettikortti jääkärimerkillä	0,50	Kynttilä, Jääkärimerkillä	8,00
Rovaniemen jääkäripatsas	0,20	Puukko Jääkärimerkillä	70,00
Skangal-Mangal tiellä + kuori	0,50	Suomen Jääkärien elämäkerrasto, I täydennysosa 1957	5,00
Suomen Jääkärit	1,00	Ur Jägarnas levand och gärning	5,00
Vaasan jääkäripatsas	0,20		
Wasserturm	0,20		
Adressit		Vain jäsenille	
Ilman tekstiä	10,00	Perinneyhdistyksen jäsenmerkki	12,00
Kansliasta kirjoitettuna/toimitettuna	12,00		
Laajempi tekstaus	13,00		
Muut tuotteet		Erillisillä hakemuksilla myynnissä	
Markku Aherto: Jääkäreitä ja latutarhoja.		Jääkäripienoismerkki	100,00
Lappilaiset jääkäriilikkeessä 1914-1918 ja jääkäriperinteen vaaliminen Lapissa	20,00	Jääkärihautamerkki	80,00
Jääkärilippupostimerkki -arkki (10 kpl)	27,00		

Tilaukset JääkärikanSLiasta:

Döbelninkatu 2, 00260 HELSINKI • Puh. 050 377 8845 (myös tekstiviestit) • sposti: kanslia@jp27.fi
Toimitamme tuotteet kerran viikossa. Hintoihin lisätään postikulut.

PAROLE

www.jp27.fi

Päätoimittaja – Chfredaktör

Jukka Knuuti, 040 753 2751
jukka.knuuti@gmail.com
Taitto Kirsi Rasinen

Lehti ilmestyy 4 numeroa vuodessa: maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuun alussa.
Hinta 20 €/vsk
4 numerin i året, 20 €/årg

JÄÄKÄRISÄÄTIÖ – JÄGARSTIFTELSEN

Puheenjohtaja – Ordförande

Laatikainen Pertti

Varapuheenjohtaja – Viceordf

Fagernäs Peter

Asiamies – Ombudsman

Eklin Jukka

Jäsenet – Medlemmar

Annala Jari

Berg Marjatta

Heiskanen Kari

Jordan Kari

Kesseli Pasi

Kivinen Timo

Kuljukka Antti

Pennanen Jukka

JP27:n PERINNEYHDISTYS ry

FÖRENINGEN JB27:s TRADITIONER rf

Hallitus – Styrelse

Puheenjohtaja – Ordförande

Valtonen Vesa

Varapuheenjohtaja – Viceordf

Hakkarainen Arno

Jäsenet – Medlemmar

Aherto Markku

Hakola Terhi

Kinnarinen Tero

Latvala Raimo

Miettinen Helena

Vuontela Kyösti

KANSLIA: tiistaisin 9.00-15.00, muutoin sopimuksen mukaan. Va toiminnanjohtajan Pertti Ruotsalaisen tavoittaa kanslian numerosta 050 377 8845 ja sähköpostitse kanslia@jp27.fi

Kansliet: tisdagar 9-15, andra tider enligt överenskommelse. Tf verksamhetsledare Pertti Ruotsalainen är anrännbar på kansliet på nummer 050 377 8845 och per epost kanslia@jp27.fi

JP27:n perinneyhdistyksen Helsinki-Uusimaa-osaston jäseniä Mustion kartanon rappusilla 20. toukokuuta 2023. Osaston kesäretki alkoi Mustion linnasta. Saimme kuulla monta mielenkiintoista faktaa ja tarinaa liittyen linnan historiaan loistavan oppaan Jouko Kivirannan kertomana. Linnassa on vieraillut kruunupäitä, kuten Ruotsin kuningas Kustaa III sekä kaksi Venäjän tsaaria, Aleksanteri I ja Aleksanteri II. Mannerheim oli linnan vakiovieraita, sillä hän oli legendaarisen Hjalmar Linderin hyvä ystävä. Retki jatkui Dragsvikin varuskuntaan, missä kuulumme komentaja Atte Löytösen katsauksen siitä, mitä kuuluu hänen johtamaansa Vaasan rannikkojääkäripataljoonaan. Pataljoona on yksi kuudesta jääkäriperinnettä kantavasta joukko-osastosta. Kuva: Jouko Kiviranta.

